

Το πρόσωπο της Αθήνας στη νέα χιλιετία

Ανατύπωση του σχεδίου Κλεάνθη - Schaubert στον Κεραμεικό

Ολες οι μεγάλες πόλεις της Ευρώπης, και ιδιαίτερα οι ιστορικές, αναπτύσσουν τον τελευταίο καιρό μια προβληματική που έχει να κάνει όχι μόνο με την αντιμετώπιση των πολλών αναγκών και τη διαχείριση των σύνθετων ζητημάτων της αστικής διαβίωσης που αντιμετωπίζουν, αλλά και με μια νέα σηματοδότηση του αστικού περιβάλλοντος όπως, κατά κύριο λόγο, πραγματώνεται στο δημόσιο χώρο της πόλης. Όλες αυτές οι πόλεις μοιάζουν να διακατέχονται από μια έντονη ανάγκη να επαναπροσδιορίσουν το πολιτισμικό στίγμα τους και να αξύνουν τα χαρακτηριστικά του προσώπου με το οποίο θα εισέλθουν σε αυτόν το σηματοδοτικό νέον αιώνα. Και δεν είναι νομίζω υπερβολή αν πούμε ότι το πολιτισμικό στίγμα μιας πόλης κρίνεται από τον τρόπο με τον οποίο αυτή ανταποκρίνεται στις προκλήσεις που της προσφέρει η συγκυρία της ιστορίας, όπως αυτός αποτυπώνεται στη δημιουργία του δημόσιου χώρου.

Με μια τέτοια συγκυρία - πρόκληση για την προβολή ενός νέου προσώπου της ιστορικής πόλης - βρίσκεται, νομίζω, αντιμέτωπη σήμερα η Αθήνα. Και δεν αναφέρομαι εδώ στην οργάνωση της Ολυμπιάδας του 2004 για την οποία πολλά γράφονται και, δικαιολογημένα, θα γραφούν ακόμη. Αναφέρομαι στη συγκυρία που συνθέτουν, από τη μια μεριά, η προοπτική να αποκτήσει η Αθήνα μια όπερα και ένα σημαντικό μουσείο σύγχρονης τέχνης και, από την άλλη, η έκφραση πολιτική βούληση για αναβάθμιση του ιστορικού κέντρου της Αθήνας γενικότερα, αλλά και, ειδικότερα, τα σχέδια για ανασύσταση του «τρίτου πόλου» του σχεδίου Κλεάνθη - Schaubert.

Όπως είναι γνωστό, η γεωμετρία του σχεδίου Κλεάνθη - Schaubert στηρίζεται σε ένα ισόπλευρο τρίγωνο με κορυφές την Ομόνοια, το Σύνταγμα, τον Κεραμεικό. Η, σε μια διαφορετική διατύπωση, σε δύο ορθογώνια τρίγωνα που συναρθρώνονται κατά μήκος της οδού Αθηνάς, του άξονα βορρά-νότου που σκοπεύει την Ακρόπολη. Η γεωμετρική αυτή δομή κάνει φανερό ότι ο πόλος του Κεραμεικού

είναι στο σχέδιο συμμετρικός και ισότιμος με εκείνον του Συντάγματος. Μάλιστα, τα ιδιαίτερα

πλεονεκτήματα που παρουσιάζει η θέση του Κεραμεικού σε σχέση με την Ακρόπολη, αλλά και με την τοπογραφία της αρχαίας πόλης γενικότερα, είναι τόσο σημαντικά ώστε ο συντάκτης της αναθεώρησης του σχεδίου Κλεάνθη - Schaubert, ο πολύς Leo von Klenze, να προτείνει σε αυτή την κορυφή του τριγώνου τη θέση για την ανέγερση του βασιλικού ανακτόρου του Οθωνα. Όμως, η θέση άλλαξε, το βασιλικό ανάκτορο ανεγέρθηκε στο Σύνταγμα και ο τρίτος πόλος του σχεδίου της Αθήνας, εκείνος του Κεραμεικού, δεν ολοκληρώθηκε ποτέ, ενώ η περιοχή σταδιακά υποβαθμίστηκε με την προσέλευση της παλιάς λαχαναγοράς, των εγκαταστάσεων του Γκαζιού και βιομηχανικών χρήσεων γενικότερα.

Σήμερα, βρισκόμαστε στο σημείο όπου όλοι πια οι σχεδιασμοί που έχουν να κάνουν με την αναβάθμιση του ιστορικού κέντρου της Αθήνας περιλαμβάνουν, με τον ένα ή τον άλλο τρόπο, και την ανασύσταση του τρίτου πόλου του σχεδίου Κλεάνθη - Schaubert στον Κεραμεικό, μια προοπτική που συνάπτεται άμεσα και με την επιχείρηση ενοποίησης των αρχαιολογικών χώ-

ρων, την αναβάθμιση της οδού Πειραιώς και την ανάδειξη του Δημοσίου Σημματος και της Ιεράς Οδού.

Όμως, το μεγάλο εγχείρημα της σύστασης ενός μείζονος νέου πόλου (με παλιά ιστορία και λογική) και, συνακόλουθα, της δημιουργίας ενός μείζονος δημόσιου χώρου της πόλης δεν μπορεί να στηρίζεται μόνο σε καλές προθέσεις. (Ο αγαπημένος μας «Παρατηρητής» θα ανέθετε στην αθυρόστομη γιαγιά του να διατυπώσει αλλιώς αυτή τη διαπίστωση με αναφορά στο βάψιμο των αυγών). Ανάγκη οι σχετικοί σχεδιασμοί να συνεπικουρούνται από κάποιες μείζονες παρουσίες στο χώρο δημόσιας αρχιτεκτονικής, δημόσιων κτιρίων ικανών να αποτελέσουν τα νέα σύμβολα της πόλης. Όμως, ποια είναι η κατάσταση στην Αθήνα σήμερα; Ενώ έχουν εξαγγελθεί τα φιλόδοξα σχέδια για τον Κεραμεικό, παριστάμεθα όλοι βουβόι μάρτυρες της παράνοιας να προωθούνται οι διαδικασίες για τη δημιουργία της νέας όπερας της Αθήνας (με δημόσιο χρήμα φυσικά) σε βάθος 20 μέτρων κάτω από τη γη επειδή ούτως έδοξε τω μεγάλω αρχιερεί των πολιτισμικών πραγμάτων της πόλης. Ενώ, από την άλλη μεριά, το Μουσείο Μοντέρνας Τέχνης του Ιδρύματος Γουλανδρή κινδυνεύει να χαθεί - αν δεν έχει ήδη χαθεί - επειδή ο υπουργός Πολιτισμού δεν καταφέρνει να προτείνει μια χωροθέτησή του ικανοποιητική για το δωρητή του έργου και για τον αρχιτέκτονά του.

Και ερωτώ: Αν πραγματικά εννοούμε τα περί ανασυστάσεως του τρίτου πόλου του σχεδίου Κλεάνθη - Schaubert, δεν θα ήταν φυσικό μείζονες αρχιτεκτονικές παρουσίες στο δημόσιο χώρο αυτού του πόλου να αποτελέσουν η νέα όπερα (για την οποία υπάρχουν συγκεκριμένες προτάσεις χωροθέτη-

Του **ΑΝΔΡΕΑ Ν. ΣΥΜΕΩΝ**
Αρχιτέκτονα

Η περιοχή γύρω από το Γκάξι και τον Κεραμεικό είναι ο «τρίτος πόλος» του σχεδίου Κλεάνθη - Σάουμπερτ, ο οποίος όμως δεν «ολοκληρώθηκε» ποτέ, ενώ η περιοχή υποβαθμίστηκε. Σήμερα η ανασύσταση του τρίτου πόλου είναι επίκαιρη όσο ποτέ.

σης στον Κεραμεικό) και το μετέωρο Μουσείο Μοντέρνας Τέχνης; Δεν θα ήταν φυσικό η όπερα να αποτελέσει αντικείμενο ενός αρχιτεκτονικού διαγωνισμού, από τους σημαντικότερους των χρόνων μας; Τα ανάλογα παραδείγματα στο πρόσφατο παρελθόν από τον ευρωπαϊκό χώρο είναι πάρα πολλά. Ιδιαίτερα όμως σχετικά είναι το παράδειγμα της νέας όπερας του Παρισιού, η οποία αποτέλεσε αντικείμενο διεθνούς αρχιτεκτονικού διαγωνισμού και χωροθετήθηκε στην υποβαθμισμένη Βασίλλη προκειμένου να συμβάλει στην ανασύσταση ενός νέου αλλά ιστορικού πόλου έλξης της πόλης. Στην ίδια λογική, άλλωστε, της παρέμβασης με μείζονες αρχιτεκτονικές παρουσίες, στηρίχθηκε η προσπάθεια της αναβάθμισης και άλλων περιοχών του Παρισιού, όπως το πάρκο και τα κτιριακά σύνολα της La Villette, το πάρκο Clichy, η νέα βιβλιοθήκη της Γαλλίας» αλλά και η συνείδηση της σκόρπιας Défense με ένα νέο συμβολικό κτίριο και δημόσιο χώρο.

Αντίστοιχα, τι κάνουμε εμείς για τη νέα όπερα της Αθήνας; «Και η μυλωνού τον άντρα της με τρειςπραματευτάδες», θα μου πείτε. Εκείνο που κάνουμε είναι να προωθούμε την κατασκευή μιας όπερας για ασπάλακες,

σχέδιο αρχιτέκτονα που δεν κατονομάστηκε ποτέ, με την κακόχη και κακόφημη μέθοδο της «μελετοκατασκευής».

Όσο για το Μουσείο Μοντέρνας Τέχνης, γνωρίζω την επιμονή της κυρίας Ελίζας Γουλανδρή να παραχωρηθεί στο ίδρυμα χώρος ανάλογης προβολής με εκείνον της αρχικής παραχώρησης που -ευτυχώς- ανακλήθηκε. Και σε αυτό το σημείο ήθελα να δηλώσω ότι θεωρώ πως η χωροθέτηση του Μουσείου ξεκίνησε εξαρχής στραβά, με την παραχώρηση από την τότε κυβέρνηση, με απαράδεκτες διαδικασίες, ενός από τους ελάχιστους εναπομένοντες -και γι' αυτό αδιαπραγμάτευτους- ελεύθερους χώρους της κεντρικής Αθήνας.

Όμως, αναρωτιέμαι, θα επέμεναν οι δωρητές και οι αρχιτέκτον του Μουσείου στην άρνησή τους να συζητήσουν μια θέση έξω από τα στενά όρια της «καλής περιοχής» του σημερινού κέντρου αν τους προσφερόταν η δυνατότητα χωροθέτησης του Μουσείου ως μείζονος αρχιτεκτονικού γεγονότος στο υπό διαμόρφωση κέντρο του Κεραμεικού, συμβάλλοντας έτσι αποφασιστικά στη μορφοποίηση της σημαντικότερης ίσως πολεοδομικής παρέμβασης της Αθήνας στο γύρισμα του αι-

ώνα; Και αν οι εγγυήσεις της πολιτείας για την ανασύσταση του τρίτου πόλου του σχεδίου Κλεάνθη - Schaubert παρέχονταν όχι μόνο με λόγια αλλά με την ανάληψη συγκεκριμένων δεσμεύσεων, όπως η παράλληλη χωροθέτηση στην ίδια περιοχή της νέας όπερας, ενός κτιρίου με αρχιτεκτονική λάμψη που θα ήταν το καταστάλαγμα ενός μεγάλου αρχιτεκτονικού διαγωνισμού. Νομίζω ότι δεν σφάλλω θεωρώντας ότι ένας αρχιτέκτονας με την ευαισθησία που ο Ι.Μ. Περί έχει επιδείξει απέναντι στο τοπίο της πόλης και της φύσης (τρανά δείγματα αντίστοιχα η ανατολική πτέρυγα της Εθνικής Πινακοθήκης της Ουάσιγκτον και το νέο του μουσείο στην Ιαπωνία, που πρόσφατα εγκαινιάστηκε) δεν θα άφηνε αναπάντητη την πρόκληση να συμβάλει στη δημιουργία ενός μείζονος δημόσιου χώρου της Αθήνας δίπλα στον Κεραμεικό, κάτω από την Ακρόπολη, στο συμβολικό γύρισμα του αιώνα. Μια πρόκληση πολύ μεγαλύτερη από εκείνη της οδού Ρηγίλλης.

Είναι κοινότοπη βέβαια κατάληξη ότι τα φιλόδοξα σχέδια και τα μεγάλα έργα προϋποθέτουν πολιτικούς άνδρες ικανούς για μεγάλα οράματα και για μεγάλες αποφάσεις. Στη συγκεκριμένη περίπτωση, την ικανότητα αυτή θα πρέπει να επιδείξουν ο υπουργός ΠΕΧΩΔΕ, ο υπουργός Πολιτισμού και ο δήμαρχος Αθηναίων -γιατί όχι και ο πρωθυπουργός;- που στους ώμους τους βαθαίνει η ευθύνη για την παιδεία και το ήθος της πόλης. Θα ήθελα να πιστεύω ότι οι Αθηναίοι δεν θα τους συγχωρήσουν αν φανούν ανάξιοι να ανταποκριθούν στην πρόκληση που τους προσφέρει η σημερινή συγκυρία και να συνεργήσουν ώστε η Αθήνα να μπει με νέο «πρόσωπο» (όχι προσωπίδιο) στη νέα χιλιετία.

ΓΙΩΝΝΑ ΕΡΙΝΗ — Κυριακή 22 Μαΐου 1995

Πολιτική «προϊκα»

Η Ολυμπιακή προετοιμασία συνεχίζει να ενισχύει την πολιτική περιουσία των Ν. Αλευρά και Κ. Καρτάλη ... Κατά την ίδια ανάλυση, ισχυρό είναι το όφελος που αποκομίζει ο **Ευ. Βενιζέλος**, χωρίς όμως να είναι ακόμα βέβαιο αν θα είναι τόσο ώστε να αλλάξει «κατηγορία» Οι περιπτώσεις των Ν. Αλευρά, Κ. Καρτάλη έχουν τέτοια ενίσχυση της εικόνας, που τους επιτρέπει να θέσουν πιο ψηλά τον πήχη για το επόμενο διάστημα.

Άρθρο από το εβδομαδιαίο
NEWSLETTER της Πύλης
www.business2005.gr

Πρώτη πρόβα για Ολυμπιάδα

Ξεκινούν σε λίγες ημέρες επτά δοκιμαστικές διοργανώσεις με εμπλοκή πλήθους φορέων του Δημοσίου και με ευθύνη του συντονισμού από το υπουργείο Πολιτισμού

Η πρώτη γενική πρόβα, ένα χρόνο πριν από την έναρξη των Ολυμπιακών Αγώνων στην Αθήνα, ξεκινά σε λίγες μέρες με τη διοργάνωση επτά δοκιμαστικών διοργανώσεων.

Την ευθύνη για τον συντονισμό των διαφόρων φορέων που εμπλέκονται με τους Αγώνες θα αναλάβει σε διευρυμένη σύνθεση η Ομάδα Παρακολούθησης Έργου.

Η παρακολούθηση αυτή αποτελεί και μια μορφή προετοιμασίας για τις αντίστοιχες δράσεις και λειτουργίες που θα πρέπει να αναπτυχθούν κατά τη διάρκεια των Αγώνων του 2004, έτσι ώστε να εξασφαλιστεί η εύρυθμη λειτουργία των φορέων του Δημοσίου ως προς τις απαιτήσεις των Αγώνων.

Επισημαίνεται ότι αντίστοιχο αχάμια λειτουργίες και στους Ολυμπιακούς Αγώνες του Σίδνεϊ.

Στη διοργάνωση των sport events, εμπλέκεται πλήθος φορέων του ευρύτερου Δημοσίου, ενώ το Υπουργείο Πολιτισμού έχει τη συντονιστική ευθύνη ολυμπια-

Γράφει
ο Π. Τσούτσιας

κής προετοιμασίας. Όπως τόνισε χθες ο υπουργός Πολιτισμού Ευάγγελος Βενιζέλος, καμία οδική παρέμβαση δεν πρόκειται να γίνει τις ημέρες των Αγώνων στο κέντρο της πόλης και όσον αφορά την ποδηλασία θα γίνουν από την Τροχαία οι ρυθμίσεις που γίνονται με αφορμή το γύρο της Αθήνας ή της παρέλασης της 25ης Μαρτίου.

Η ΟΠΕ

Πάντως σε κεντρικό επίπεδο, την ευθύνη παρακολούθησης και συντονισμού των φορέων που εμπλέκονται και υποστηρίζουν τις αθλητικές διοργανώσεις του Αυγούστου του 2003 αναλαμβάνει η ΟΠΕ, η οποία λειτουργεί με διευρυμένη σύνθεση και έχει επίσης την ευθύνη για τη διαχείριση προβλημάτων ή κρίσεων που ενδεχόμενα θα ανακύψουν.

Η ΟΠΕ θα ενημερώνεται σε καθημερινή βάση από την «Αθήνα

Οι Ν. Αλευράς, Ευ. Βενιζέλος και Κ. Καρτάλης στη συνεδρίαση, στο υπουργείο Πολιτισμού, της Ομάδας Παρακολούθησης Έργου με αντικείμενο τον συντονισμό των φορέων του Δημοσίου για την υποστήριξη των προολυμπιακών διοργανώσεων που αρχίζουν σε λίγες ημέρες.

2004» και τους εμπλεκόμενους φορείς για προβλήματα που ανακύπτουν και τα οποία απαιτούν την παρέμβασή της.

Σύνδεσμοι για αυτή την ενημέρωση έχουν οριστεί ο υφυπουργός Πολιτισμού Ν. Αλευράς και ο γενικός γραμματέας Ολυμπιακών Αγώνων Κ. Καρτάλης.

Οι αθλητικές διοργανώσεις

πραγματοποιούνται στις ολυμπιακές εγκαταστάσεις που κατασκευάσθηκαν σύμφωνα με τα χρονοδιαγράμματα και τις υποχρεώσεις προς τη ΔΟΕ και τις Διεθνείς Ομοσπονδίες.

Επισημαίνεται ότι στο Σίδνεϊ, το 50% των sports events έγινε σε μη ολυμπιακές εγκαταστάσεις.

Το προσωπικό ασφαλείας ανέρ-

χεται σε 2.362 άτομα (1.465 ΕΛΑΣ, 595 Α.Σ., 93 Π.Σ., 208 ΓΕΕΘΑ).

Εθελοντές

Οι εθελοντές ανέρχονται σε περίπου 2.000, οι αθλητές που θα λάβουν μέρος στις διοργανώσεις σε 1.600, ενώ οι διαιτητές κριτές ανέρχονται σε 460.

“ΕΘΝΟΣ” 30 ΙΟΥΛΙΟΥ 2003

Πνίγηκε ...στο πράσινο το Ολυμπιακό Ιππικό Κέντρο

Ανάσα για την υποβαθμισμένη μέχρι σήμερα Ανατολική Ατική αποτέλεσε η χθεσινή φύτευση 60.000 δέντρων στο Ολυμπιακό Ιππικό Κέντρο Μαρκόπουλου σε μια πρωτοβουλία του υφυπουργού Ολυμπιακών Έργων Νάσου Αλευρά που έγινε πράξη με τη συμμετοχή πλήθους εθελοντών, φορέων αλλά και απλών πολιτών.

Από νωρίς το πρωί εκατοντάδες μαθητές σχολεί-

ων, εξοικονομώντας ταυτόχρονα και χρήματα δεδομένου ότι τα δέντρα που φυτεύτηκαν δόθηκαν δωρεάν από τα φυτώρια του Υπουργείου Γεωργίας σε συνεργασία με την Οργανωτική Επιτροπή Αθήνα 2004. «Με την πρωτοβουλία αυτή δημιουργείται πράσινο στα Ολυμπιακά έργα χωρίς οικονομική επιβάρυνση του προϋπολογισμού τους» τόνισε ο υφυπουργός υπογραμμίζοντας παράλληλα πως

Η Επιτροπή Κατοίκων Γκαζοχωρίου αγωνίζεται για την ανάπλαση της περιοχής

Συνεχίζονται οι αγώνες των κατοίκων της περιοχής Γκαζοχωρίου, προκειμένου να σταματήσουν οι απαλλοτριώσεις, ν' ανακληθεί η κατασκευή της Λυρικής Σκηνής και η περιοχή που είναι χαρακτηρισμένη ως παραδοσιακός οικισμός και ανήκει στο Ιστορικό Κέντρο, ν' αναβαθμιστεί με αναπαλαιώσεις των κτιρίων και δημιουργία χώρων πρασίνου.

Η συγκεκριμένη περιοχή (63 του Δήμου Αθηνών) περικλείεται από τις οδούς, Πειραιώς, Ιερά Οδό, Βουτάδων και Κωνσταντινουπόλεως.

Η Επιτροπή Κατοίκων και Ιδιοκτητών της περιοχής που εκπροσωπεί τους κατοίκους, 45 επιχειρήσεις, 385 εργαζόμενοι και 1.213 συντηρούμενα μέλη, μ' επικεφαλής την κ. Σωτηρία Λάσκου, με υπόμνημά τους, στον Γραμματέα Συμβουλίου κ. Σωκράτη Κοσμίδη, την Υφυπουργό ΥΠΕΧΩΔΕ κ. Ροδούλα Ζήση, τον Υπουργό Πολιτισμού κ. Βενιζέλο, τον Υφυπουργό Πολιτισμού κ. Νάσο Αλευρά και όλους τους εμπλεκόμενους φορείς, έχουν να κάνουν τις δικές τους προτάσεις.

1) Η Λυρική Σκηνή να γίνει στο Φαληρικό

Δέλτα, όπως είχε προτείνει ο Καλλιτεχνικός Διευθυντής κ. Καρυτινός με αίτησή του στο "Αθήνα 2004".

2) Η Τρίτη πλατεία να γίνει στην Κορεατική αγορά επιφάνειας 10 στρεμμάτων (η απαλλοτρίωση της οποίας έχει δημοσιευθεί στο ΦΕΚ 343Δ/01-05-2002 και το κονδύλι που έχει εγκριθεί είναι: 5.870.000 ευρώ).

3) Το κονδύλι των 7 δις αντί για απαλλοτριώσεις να διατεθεί για:

α) για την καταβύθιση της Ιεράς Οδού και στην σημερινή της επιφάνεια να γίνει ανάδειξη και εμφάνιση των αρχαιοτήτων που σίγουρα θα βρεθούν. β) επίσης για την καταβύθιση της Οδού Πειραιώς.

γ) πεζοδρόμηση της οδού Βουτάδων.

4) Να προσαρμοστούν οι προσόψεις των

κτιρίων, όχι μόνο επί της Ι.Οδού αλλά και όλων των Ο.Τ. 52, 53, 54, 55, 56, της περιοχής 63 του Δήμου της Αθήνας.

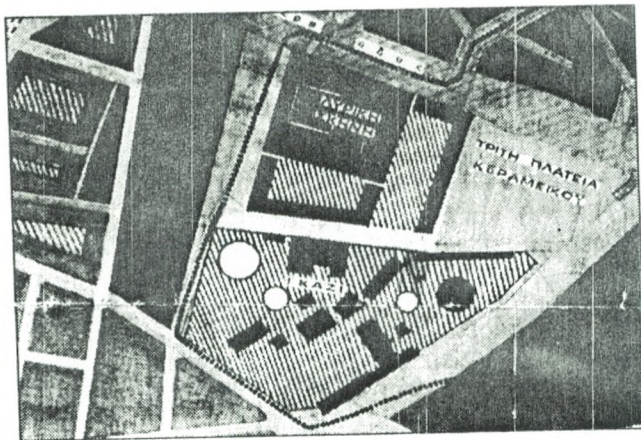
5) Να δοθούν οικοδομικές άδειες στα παραπάνω Ο.Τ με χαμηλό συντελεστή δόμησης και αυστηρές προδιαγραφές όσον αφορά τις χρήσεις και τις προσλήψεις των κτιρίων, ώστε να εναρμονίζονται με την παραδοσιακή μορφή που αρμόζει στην παλιά Αθήνα, δηλ. κεραμοσκεπές, εσωτερικές αυλές κ.λπ. Δείγματα των κτιρίων αυτών υπάρχουν άφθονα ακόμα και στην περιοχή προς απαλλοτρίωση.

Να σημειώσουμε ότι, σε ότι αφορά τις οικοδομικές αναστολές στην περιοχή, οι κάτοικοι της περιοχής Γκαζοχωρίου, έχουν προσφύγει στο Συμβούλιο Επικρατείας και έχουν δικαιωθεί ενώ όσον αφορά το Ρυμοτομικό Σχέδιο (296/1-04-03).

Έχουν επίσης προσφύγει στο Συμβούλιο Επικρατείας για ακύρωση της απόφασης. Η απόφαση αναμένεται, ενώ οι κάτοικοι συνεχίζουν με κάθε τρόπο να διεκδικούν την αναβάθμιση και την ανάπλαση της περιοχής τους από κάθε αρμόδια αρχή και φορέα.

Ολόκληρο το σχέδιο του Δήμου Αθηναίων για την αναβάθμιση της περιοχής

Οπερα στο Γκαζοχώρι

Αυτή είναι η μακέτα για τη διαμόρφωση του χώρου

ΤΟ ΓΚΑΖΟΧΩΡΙ έχει τη δική του ιστορία και όπως όλα δείχνουν θα «γράψει» ιστορία και στο μέλλον, αφού σε αυτή τη συνοικία της Αθήνας θα στεγασθεί η Όπερα της πρωτεύουσας.

Η επιλογή ανήκει στον Δήμο Αθηναίων, ο οποίος θα προχωρήσει στην ανάπτυξη και αναβάθμιση της περιοχής με στόχο αυτή να αποτελέσει κέντρο πολιτιστικών δραστηριοτήτων, με παράλληλη ενίσχυση της κατοικίας και δημιουργία χώρων πρασινοφάνειας.

Πρόκειται για ένα φιλόδοξο σχέδιο που θα συμβάλει στην αλλαγή της μορφής της Αθήνας, η οποία είναι η μοναδική πρωτεύουσα της Ευρώπης που δεν διαθέτει Όπερα. «Στόχος είναι να μετατραπεί η περιοχή σε μητροπολιτικής σημασίας κέντρο πολιτισμού και αναψυχής», εξήγησε προς «Το Βήμα» ο δήμαρχος Αθηναίων κ. Α. Κουρής. Και προσέθεσε ότι η ανάπτυξη και αναβάθμιση της περιοχής του Γκαζοχωρίου εντάσσεται στο συνολικότερο πρόγραμμα ενοποίησης των αρχαιολογικών χώρων της Αθήνας, καθώς και στο σχέδιο αναβάθμισης των γειτονικών ιστορικών περιοχών Μεταξουργείου, Ψυρρή, Κεραμεικού.

Όσο για την περιοχή που θα φιλοξενηθεί το λυρικό θέατρο της Αθήνας, πρέπει να σημειωθεί ότι σε υποβαθμισμένες περιοχές δημιουργήθηκε η Όπερα των Βεροσίων και η Όπερα του Άμστερνταμ. Και αυτό σημαίνει ότι η πρακτική που επέλεξε ο Δήμος Αθηναίων δεν είναι

ων - Γραφείο Μελετών Αθήνας - κατέληξε σε δύο προτάσεις ανάπτυξης της περιοχής: τον περασμένο Ιούλιο. Το Δημοτικό Συμβούλιο επέλεξε τη δεύτερη πρόταση, που περιλαμβάνει ένα έργο μείζονος σημασίας για την Αθήνα: το λυρικό θέατρο.

Ειδικότερα προβλέπεται η δημιουργία του λυρικού θεάτρου στον χώρο δίπλα από το εργοστάσιο Γκαζιού. Το κτιριακό συγκρότημα του λυρικού θεάτρου θα περιλαμβάνει χώρους για εκθέσεις, εργαστήρια, σεμινάρια, παιδικά τμήματα, μουσείο και αμφιθέατρο ποικίλων δραστηριοτήτων. Στον γύρω υπαίθριο χώρο θα υπάρχουν ανοικτά αμφιθέατρα και αναψυκτήρια.

Στόχος είναι η λειτουργία του συγκροτήματος σε 24ωρη βάση με ενδιαφέροντα για όλες τις κοινωνικές ομάδες. Οι πολιτιστικές λειτουργίες του παλαιού εργοστασίου του Γκαζιού θα είναι συμπληρωματικές των λειτουργιών του λυρικού συγκροτήματος.

Κάτω από το λυρικό θέατρο προγραμματίζεται η κατασκευή υπόγειου γκαράζ. Δίπλα θα υπάρχει μεγάλος χώρος κοινόχρηστου πρασίνου, κάτω από τον οποίο θα δημιουργηθεί δεύτερο γκαράζ. Η συνολική χωρητικότητα των δύο γκαράζ υπολογίζεται να είναι για 1.000 - 1.600 αυτοκίνητα. Τα γκαράζ αυτά εκτός του ότι θα εξυπηρετούν το λυρικό θέατρο θα ε-

ξυπηρετούν και τους κατοίκους της περιοχής, καθώς και όσους θέλουν να αφήσουν τα αυτοκίνητά τους και να εινέλθουν στον δακτύλιο είτε πεζή μέσω της οδού Κεραμεικού, που προβλέπεται να γίνει πεζόδρομος, είτε μέσω των μαζικών μέσων μεταφοράς, καθώς από το σημείο αυτό θα διέρχεται το τραμ, το μετρό και φυσικά τα λεωφορεία της Αθήνας.

Η κατοικία θα ενισχυθεί και θα οργανωθεί με ελαφρά μείωση του συντελεστή δόμησης και δημιουργία ενός νέου συγκροτήματος κατοικιών και καταστημάτων, όπου θα μεταστεγαθούν όσοι εκ των θυγομένων κατοίκων το επιθυμούν. Εδώ βρίσκεται και το δύσκολο σημείο της ανά-

πλασης της περιοχής: για να κατασκευασθεί η λυρική σκηνή και ο χώρος πρασίνου προβλέπεται να γκρεμισθούν σπίτια σε έξι οικοδομικά τετράγωνα. Και φυσικά οι κάτοικοι αντιδρούν.

Σύμφωνα με τη μελέτη του Δήμου, οι θυγομένοι κάτοικοι είναι περίπου 200 άτομα από το σύνολο των 448 κατοίκων που καταγράφησαν στην απογραφή του 1991. Στους θυγομένους κατοίκους παρέχονται εναλλακτικές δυνατότητες αποκατάστασης.

Η περιοχή έχει έκταση 61,6 στρεμμάτων, εκ των οποίων τα 44,4 στμ. είναι ιδιότητα οικοπέδα, τα 6,5 στμ. είναι το παρκο ανατολικά προς τον Κεραμεικό και τα υπόλοιπα 10,7 στμ. είναι οι δρόμοι και οι πεζόδρομοι. Πρόκειται για 170 ιδιοκτησίες με μέσο εμβαδόν 260 τ.μ., εκ των οποίων το 10% των οικοπέδων είναι ακάλυπτα ή φέρουν μη αξιόλογα ερείπια. Το 10% των κτισμάτων είναι κενά. Το 20% των κτισμάτων είναι λαμαρινωσκη ή έχουν στέγη από ελενίτ. Άλλο ένα 10% είναι εσωτερικά ή βοηθητικά κτίσματα. Τα περισσότερα κτίσματα, πλην ορισμένων εξαιρέσεων, είναι σε μέτρια ως κακή κατάσταση. Οι χρήσεις που υπάρχουν στην περιοχή είναι η κατοικία, το εμπόριο, η βιοτεχνία, αποθήκες και υπηρεσίες. Η κατοικία καταλαμβάνει περίπου το 41%. Πρόκειται για παλαιούς κατοίκους του Γκαζοχωρίου και για νέους οι οποίοι στην πλειονότητά τους είναι Μουσουλμάνοι. Η περιοχή πα-

Ικανοποίηση στη Λυρική Σκηνή

Η ΠΡΟΣΠΑΘΕΙΑ εξεύρεσης χώρου για την ανέγερση της Όπερας στην Αθήνα έχει μια ιστορία τουλάχιστον 50 χρόνων. Πολλές θέσεις συζητήθηκαν, όπως η πλατεία Ρηγίλλης, επί της οδού Ακαδημίας, η συμβολή των οδών Ριζάρη και Βασ. Κωνσταντίνου, η Κατεχάκη, το Αττικό Άλσος, ακόμη και ο Ιππόδρομος. Αλλά καμία θέση δεν επέλεξε, καθώς οι χώροι ήταν μικροί για την ανέγερση ενός λυρικού θεάτρου 1.000 - 1.200 θέσεων με τα συμπληρωματικά κτίρια (αίθουσες, στούντιο, μπαλόνια κ.ά.), με χώρους στάθμευσης αυτοκινήτων και με συνδυασμό μεταφορικών μέσων ικανών να εξυπηρετήσουν τους θεατές.

«Η επιλογή από τον Δήμο Αθηναίων της θέσης δίπλα στο Γκάζι για την κατασκευή του Μεγάλου Λυρικού Θεάτρου συνεκκρίνεται όλα τα στοιχεία που αναζητούσαν επί σειρά ετών τόσο οι διοικήσεις της Εθνικής Λυρικής Σκηνής όσο και η Εταιρεία Φίλων Εθνικής Λυρικής Σκηνής», είπε προς «Το Βήμα» ο διευθυντής της Εθνικής Λυρικής Σκηνής κ. Ν. Συνονδίνος, ο οποίος μάλιστα με επιπολοίο τον προς τον δήμαρχο Αθηναίων κ. Α. Κουρή αναφέρει ότι «με αντίπηλη γιγάρ δεχθήκαμε την απόφασή σας να εγκαταστήσετε τη διαμό-

ρφωτική την εικόνα αυτής. Και η προσπάθεια είναι να ενταχθεί στον ιστό της Αθήνας, τμήμα της οποίας αποτελεί.

«Θέλουμε να αποδώσουμε στην πόλη ένα σημαντικό τμήμα της, που σήμερα αισθητικά απωθεί. Σε συνδυασμό με την αποκατάσταση και διαμόρφωση του παλαιού εργοστασίου του Γκαζιού ως χώρου πολιτισμού και αναψυχής, το οποίο αποτελεί σπάνιο δείγμα βιομηχανικής αρχιτεκτονικής, τη μετατροπή σε εκθεσιακό χώρο τον παλαιό εργοστάσιο Πουλοπούλου, που βρίσκεται απέναντί, την πεζοδρομική της πλατείας Κεραμεικού και την ενοποίηση των αρχαιολογικών χώρων, η ανάπτυξη της περιοχής και η δημιουργία του λυρικού θεάτρου θα μεταβάλει το Γκαζοχώρι σε κέντρο πολιτισμού και αναψυχής της Αθήνας», τόνισε ο κ. Κουρής.

Η αρμόδια υπηρεσία του Δήμου Αθηναίων εργάζεται προς αυτή την κατεύθυνση με τη βοήθεια του αρμόδιου αντιδημάρχου και αρχιτέκτονος κ. Α. Τριποδάκη και του αρχιτέκτονος - πολεοδόμου κ. Μ. Προίου. Όσο για τα χρήματα που απαιτούνται - μόνον το κόστος για την κατασκευή της λυρικής σκηνής υπολογίζεται σε 42 δισ. δρχ. και τα υπόλοιπα έργα περίπου σε 7 δισ. δρχ. - υπάρχει αισιοδοξία για την εξεύρεσή τους: η αυτοχρηματοδότηση ορισμένων έργων είναι μια λύση, ενώ χρηματοδότηση μπορεί να προέλθει από την Ε.Ε., από ιδιωτικές φορείς, από το υπουργείο Πολιτισμού.

Με το σκεπτικό ότι ο πολιτισμός όσο ακριβός και αν είναι πρέπει να υλοποιείται, ο Δήμος Αθηναίων προχωρεί στο φιλόδοξο σχέδιο αναβάθμισης του Γκαζοχωρίου.

Βάσω Χαλαραπίδου

φωστή χώρου στη θέση Γκαζοχωρίου με σκοπό την ανέγερση εκεί Μεγάλου Λυρικού Θεάτρου. Εκ βαθέων η διοίκηση και οι εργαζόμενοι στην Εθνική Λυρική Σκηνή σάς εκφράζουν τις ευχαριστίες τους και είμαστε έτοιμοι για την υλοποίηση του τεχνικού προγράμματος.

Ο κ. Συνονδίνος είπε ότι η συγκεκριμένη θέση που επέλεξε για να κατασκευασθεί το Λυρικό Θέατρο βρίσκεται στο τέλος του πολιτιστικού τμήματος της Αθήνας, το οποίο αρχίζει από το Μέγαρο Μουσικής. Συγκεντρώνει δε πολλά θετικά στοιχεία, αφού θα υπάγεται σταθμός του μετρό, θα διέρχεται το τραμ, τα λεωφορεία και τα τρόλεϊ, θα υπάρχουν χώροι στάθμευσης και επομένως η προσέλευση των θεατών θα είναι απρόσκοπτη. Επιπλέον το σημερινό Γκαζοχώρι θα μετατραπεί σε πολιτιστικό κέντρο της Αθήνας. Επομένως, η επιλογή είναι ιδανική.

Προ διετίας περίπου η διοίκηση της Εθνικής Λυρικής Σκηνής εκπόνησε μελέτη την οποία κατέθεσε στο υπουργείο Πολιτισμού και στο υπουργείο Εθνικής Οικονομίας, στην οποία ανέφερε πώς πρέπει να γίνει ένα λυρικό θέατρο και πόσα χρήματα απαιτούνται. Τα χρήματα - περίπου 40 δισ. δρχ. - θα μπορούσαν να εξευρεθούν από το Πακέτο Ντελόρ II, στο οποίο όμως δεν περιελάμβαναν κανένα ανάλογο κονδύλι. Τώρα οι ελπίδες εναπομένουν στην αναμόρφωση του ίδιου Πακέτου, αλλά και στους πόρους του Δήμου Αθηναίων, με τους οποίους μπορεί να αρχιστεί το έργο, το οποίο υπολογίζεται να ολοκληρωθεί σε περίπου επτά χρόνια. Έτσι, η Αθήνα θα αποκτήσει «στέγη» για την Όπερα, την Οπερέτα και τα μπαλέτα της.

Γκάζι dream

Οι υποβαθμισμένες περιοχές της Αθήνας θυμίζουν στίχους από την «οδό ονείρων» του Μάνου Χατζηδάκη, περιθωριακές περιγήσεις του Κώστα Ταχτιάδη και σκοτεινά διηγήματα του Ζαν Ζενέ. Και όμως αυτοί οι ημιφωτισμένοι δρόμοι της οδού Ερμού και της οδού Πειραιώς την ημέρα σφύζουν από ζωή με εργατικές τάξεις και εργοτάξια που μπορεί να μην γηαίνονται στον παράδεισο κινηματογραφική αεία, αλλά ζωντανούν οι γιοι και νεοροαλιστικές σκηνές σε αληθινό σινεμά του δρόμου. Μια βόλτα πίσω από το Γκάζι τους καλοκαιρινούς μήνες ταξιδεύει έμμεσα στον καιρό του Τσιγγάνων. Είναι η τουρκική συνοικία, το όνειρο της αστυφιλίας με ολόκληρες οικογένειες καθισμένες στα κατσίφια των σπιτιών, με ημίγυμνα παιδιά που περιφέρονται μέσα σε εξάμισεις φορητών, μια γέτα καρπούζι, πασατέμπο και τα καφεενία της πρέφας και της «γκαζόζας» - όπως ζιτάνε το σπράτ ακόμα οι παλαιοί.

Μια Κυριακή στην προέκταση της Ερμού αξίζει όσο χίλιες Κυριακές με ράτσες ανθρώπων χωρίς λαϊσμό αλλά ανθεντικούς εμπόρους της διασποράς, με έξυπνα επιχειρήματα, πρωτογενή παιδιά της πιάσας, των κομωδιών του '60, με τρικινά της μεταφοράς ανά πέντε χιλιάδες ή και λιγότερο ανάλογα με το παζάρι. Το Θεσείο του Ηλεκτρικού - ποιος συμπληρώνει τη λέξη σταθμός; - αναβαθμίζεται. Φτάνουν ένα ιταλικό εστιατόριο, μια ντίσκο, ένα μπαρ για να αλλάξουν την υφή της περιοχής. Η νεοσύγχρονη διακόσμηση και τα πιάτα της Βορείου Ιταλίας δεν σβήνουν τις αρχαίες ενθυμώσεις. Και όμως πολλοί γνωρίζουν αυτή την πλατεία παρκάροντας δεν νύχτα το αυτοκίνητό τους έξω από την Ασωμάτωση. Ένα σφηνάκι στο «Lof» που στεγάζεται σε ένα ξυλουργείο χωρίς ροκανίδια αλλά με ροκ ήχους, κρατώντας το ύψος και την ψυχή με σόουλ. Και ίσως μια μικρή βόλτα στον Ψυρρή, εκεί όπου γεννήθηκε η «Μαντάμ Σουσου», εκεί όπου το «Θέατρο Αποθήκη» off Broadway στεγάζει τις ανησυχίες θιάσων θαυμαστών για την τολμή τους σαν τη «Θαυμαστή μολωμάτων» του Λόρκα στο θέατρο της οδού Ερμού 106, και το «Εμπρός», το παλιό τυπογραφείο, με τον Νάσο Μπαντή και τον «Αμερικανικό βοίβαλο» του

Ντίβιντ Μάμετ.

Φωτογράφοι, ζωγράφοι και ποιητές ανακάλυψαν την περιοχή, τα μισογκρεμισμένα «σπίτια μέσα στα σκοτάδια» μετά τον Νότη Περγιάλη και «το κορίτσι με το κορδελάκι» του Μίχι Θεοδωράκη χωρίς μεσσιέτες. Ένα κινήρι του θησαυρό που ίσως οδηγήσει σε ένα καινούργιο Μαρέ όπως στο Παρίσι τη δεκαετία του '70. Αυτό ακριβώς που γίνεται στη Θεσσαλονίκη εδώ και αρκετά χρόνια, η ιδανική αποκέντρωση του κέντρου και των κέντρων διασκέδασης, η εκμετάλληση εγκαταλειμμένων βιομηχανικών μονάδων αρχίζει να εξελίσσεται και στην Αθήνα αρχίζοντας με το «Εργοστάσιο» της Λεωφ. Βουλιαγμένης, με το παγοποιείο του Φίλι, με τις ξυλαποθήκες της οδού Ερμού. Το «Ατομο» που λειτουργήσει πριν ένα χρόνο, το «Tessera» της οδού Πειραιώς, τόπος συναντήσεων και χαλνιγής στον κινηματογράφο «Ελίτ» τον πορνό φαντασιώσεων, το «Πραξικόπημα» του Χρήστου Κυριαζή, που πριν καν αρχίσει με τον Νίκο Ξυδάκη έκλεισε λόγω τυπικών αστυνομικών διατάξεων. Ο υπαίθριος χώρος στο Γκάζι εγκαταλείφθηκε στο τέλος του καλοκαιριού με μια συνανλία της Δήμητρας Γαλάνη. Ο υπαίθριος χώρος και το σκηνικό του Μανώλη Παντελιδάκη, το σκληρό τοπίο και οι ανθρώπι-

νες φωνές, μια παιδική χορωδία, ένας «γλυκός αναστεναγμός» που θα έχει συνέχεια, θα αναβαθμίσουν την περιοχή όπως πρέπει, θα εκμεταλλευθεί με νόμιμα μέσα την έρημη πόλη του Έλμοτ. Η Άλκηστις Προτοφύλη τραγουδά αυτές τις ημέρες τα Κονσουλτάσια πάθη της σε στίχους Λίνας Νικολακοπούλου, ο Μπρέζκοβιτς θα ακούγεται από τα περαστικά φορητά της οδού Πειραιώς, ο Σταμάτης Κραουνάκης και τα νέα του τραγούδια σε ένα «Γκάζι dream» και όχι βέβαια «Αριζόνα dream» που πέφτει πολύ μακριά και οι εντυπωμένοι Τσιγγάνοι στους πίσω δρόμους περιφέροντας το θέρος. Σοτηρίες της ψυχής μιας πόλης που ίσως οδηγήσουν σε μια νέα κατάσταση των πραγμάτων αν οι προστάθεις των πραγμάτων στο φως του Γκαζιού εντός σχεδίου και εκτός ατμόσφαιρας...

Μ. Λαμπιδής

Τα όνειρα μιας νυχτερινής πολιτιστικής ζώνης εκτός σχεδίου, σε παλιά εργοστάσια, εγκαταλειμμένα κτίρια και ανήλιαγα στενά

Μ. Λαμπιδής

Το Γκαζοχώρι είναι μια συνοικία της Αθήνας σε απόσταση περίπου ενός χιλιόμετρου από την Ομόνοια, που δίνει σήμερα την αίσθηση ενός άλλου κόσμου: παρσιζήματα, υποβαθμισμένη της ποιότητας ζωής και εγκατοποίηση των κατοίκων της αποτελούν τα κύρια χαρακτηριστικά της.

Στην περιοχή αυτή, το πρώτο πολεοδομικό σχέδιο για την πρωτεύουσα του νεοελληνικού κράτους, που εκπονήθηκε το 1832 από τους Κλεάνθη και Σάουμπερτ, προέβλεπε τη δημιουργία της τρίτης πλατείας των Αθηνών. Οι άλλες δύο ήταν η Ομόνοια και το Σύνταγμα, που σχημάτιζαν το γνωστό τρίγωνο βάσει του οποίου εξελίχθηκε πολεοδομικά η Αθήνα. Το πολεοδομικό αυτό σχέδιο ουδέποτε εφαρμόστηκε πλήρως και η τρίτη αυτή πλατεία δεν σχηματοποίηθηκε. Το 1864 εγκαταστάθηκε στην περιοχή το Γκάζι, από όπου και πήρε το όνομά της. Παράλληλα αναπτύχθηκαν βιοτεχνικές δραστηριότητες. Το 1983 το Γκάζι μεταφέρεται εκτός πόλης. Ο Δήμος προόριζε τον χώρο του εργοστασίου για πολιτιστικό - εκπαιδευτικό κέντρο και κέντρο αναψυχής. Παρ' όλα αυτά ως σήμερα παραμένει υποβαθμισμένο κυρίως λόγω χρήσεων ασυμφίβαστων με την κατοικία, όπως βιοτεχνίες, συνεργεία αυτοκινήτων, μηχανοργάνεια.

Από το 1987 αναστέλλονται οι οικοδομικές εργασίες στην περιοχή με σκοπό την εκπόνηση ολοκληρωμένου σχεδίου παρέμβασης.

Τον Οκτώβριο του 1992 ανετέθη από τον δήμαρχο Αθηναίων σε ιδιωτικό μελετητικό γραφείο η εκπόνηση τεχνοοικονομικής έρευνας ώστε να γίνουν συγκεκριμένες προτάσεις που να εξασφαλίζουν τόσο το θεσμικό όσο και το οικονομικό πλαίσιο παρέμβασης. Η έρευνα παραδόθηκε τον Φεβρουάριο του 1993 και βάσει αυτής η Διεύθυνση Σχεδίου Πόλεως του Δήμου Αθηναίων

Άργος Τύπου

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
ΑΠΟΚΟΜΜΑΤΩΝ ΤΥΠΟΥ

από το 1911

Γκίνη 4, 152 33
Χαλάνδρι, Αθήνα
Τηλ.: 210 6817570
Fax: 210 6822464

e-mail address:
argostypou@otenet.gr

www.argostypou.gr

ATHENS VOICE

ΕΝΤΥΠΟ

29 ΑΠΡ. 2004

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ

NERVOUS BREAKDOWN ΣΤΟ ΠΑΣΟΚ

Του ΝΙΚΟΥ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗ

Ο Γιώργος Παπανδρέου δεν πίστευε ούτε αυτό που άκουγε ούτε αυτό που έβλεπε. Έξαλλος ο Ευάγγελος Βενιζέλος και σε κατάσταση νευρικής κρίσης η Άννα Διαμαντοπούλου τσακώνονταν μπροστά σε όλους, με τον πρώτο να θυμίζει στη δεύτερη ότι «δεν πρέπει ποτέ να ξεχνά πως την είχε υφυπουργό»

Η εικόνα μιλά από μόνη της. Οι δύο πρωταγωνιστές του θλιβερού επεισοδίου απλά τράβηξαν τα μαχαίρια για τη διεκδίκηση του ρόλου του δεύτερου βιολιού. Ο Παπανδρέου χλωμός κατάφερε να ψελλίσει ένα «μην τσακώνεστε», αλλά ο Χρυσοχοϊδης, όπως λένε οι κακές φήμες, δεν έχασε χρόνο και διόχευσε την ειδήση στους δημοσιογράφους.

Με το Κυπριακό στο φόρτε του και τους Κύπριους πολιτικούς να σέρνουν τον χορό του συστημικού αποπροσανατολισμού, το ΠΑΣΟΚ δεν ήταν και στα καλύτερά του. Ξαν να μην έφτανε αυτό, ο Χριστόδουλος μέσα στην αναμπουμπούλα του πατριωτικού Όχι βρήκε τον χρόνο να στήσει την εκλογή των ιερραρχών στη βόρεια Ελλάδα και να προκαλέσει μείζονα κρίση στις σχέσεις της Ελλαδικής Εκκλησίας με το Οικουμενικό Πατριαρχείο. Το ΠΑΣΟΚ και ο Γιώργος Παπανδρέου παρατηρούσαν την αποδόμηση μιας οκταετούς εξωτερικής πολιτικής σε χρόνο-ρεκόρ. Ήταν ο δεύτερος πολιτικός θάνατος του Κώστα Σημίτη. Ο τρίτος κατά σειράν αναμένεται μετά τη Διεθνή Έκθεση Θεσσαλονίκης και λίγο πριν από τον Δεκέμβριο του 2004.

Την περασμένη Παρασκευή κοινοποιήθηκε σε ολίγους και μια εισήγηση συμβούλων του Παπανδρέου προς την ηγεσία του κόμματος. Είναι η εισήγηση της άτυπης ηγετικής ομάδας, όπως λένε οι ίδιοι. Τώρα ποια είναι η ηγετική ομάδα και πώς διακρίνεται ο πρώτος από τον δεύτερο κύκλο γύρω από τον Παπανδρέου, αυτό είναι μια άλλη ιστορία. Αν κανείς καθίσει για δέκα λεπτά σε κάποιο καφενείο στην οδό Βαλαωρίτου, θα ακούσει πολλά για ηγετικές ομάδες και κύκλους επιρροής στο ΠΑΣΟΚ, πλην όμως αν ο παρατηρητής ρωτήσει σοβαρά «πότε συνομιλήσατε με τον κ. Παπανδρέου τελευταία φορά;» θα πάρει την ίδια απάντηση: μια χαρακτηριστική κίνηση των ώμων.

Στην εισήγηση λοιπόν οι «σύμβουλοι»: α) Διακρίνονται από έντονη απαισιοδοξία ως προς τις δυνατότητες του ΠΑΣΟΚ στις ευρωεκλογές. β) Προβλέπουν το ενδεχόμενο συγκρότησης νέου πολιτικού σχηματισμού με χαρακτήρα Πατριωτικού Μετώπου από τον Παπαθεμελή, τον Αρσένη και άλλους του παλαιού ΠΑΣΟΚ, ένα μέρος του ΔΗΚΚΙ, μερικούς σκόρπιους ανανήψαντες σταλινικούς και ορισμένους δεξιούς χωρίς πολιτικό κάλυμμα. Κατά τους «συμβούλους» του Γ. Παπανδρέου, αυτός ο πολιτικός σχηματισμός θα μπορεί να διεμβολίσει το ποσοστό του Γ. Καρτζαφέρη, να συγκεντρώσει όσους πασόκους δυσανασχέτησαν με το Ναι του Παπανδρέου, αλλά και να κερδίσει ένα ποσοστό από το 17% των νεοδημοκρατών ψηφοφόρων που, άκουσον άκουσον, συμφωνούν

με τη θέση του ΚΚΕ στο Κυπριακό.

Οι «σύμβουλοι» του Γιώργου Παπανδρέου καταλήγουν πως στις ευρωεκλογές τα πράγματα θα είναι σκούρα για το ΠΑΣΟΚ, αφού «δεν αναμένεται διαρροή ψήφων από άλλα κόμματα». Η διαπίστωση αυτή συμπεριλαμβάνει και τον Συνασπισμό, παρά τα προβλήματα που αντιμετωπίζει και θα αντιμετωπίζει. Ο Νίκος Κωνσταντόπουλος μάλλον διεσώθη την ύστατη ώρα, λαμβάνοντας θέση υπέρ του Ναι στο Συμβούλιο Αρχηγών. Η ενέργεια αυτή τον επανατροχιδοροί στις πολιτικές εξελίξεις, με άγνωστο μέχρι στιγμής αντάλλαγμα, πλην όμως στα πολιτικά γραφεία τις τελευταίες ημέρες το σενάριο που θέλει τον Κωσταντόπουλο στην Προεδρία της Δημοκρατίας επανήλθε δριμύτερο. Κάποιες κακές γλώσσες μιλούν και για διακριτική ανάμειξη του Τόμας Μίλερ σε αυτή την υπόθεση. Πρόκειται προφανώς για τη γνωστή παραπληροφόρηση από άτομα που κατ' επάγγελμα υπονομεύουν τη σημερινή ηγεσία της Κουμουνδούρου, δηλώνουν ψύχραιμα οι εναπομεινάντες «προεδρικοί» στον Συνασπισμό. Για να ξαναγυρίσουμε στις ευρωεκλογές, οι εκτιμήσεις στο ΠΑΣΟΚ καταλήγουν πως, αν η διαφορά με τη Νέα Δημοκρατία διατηρηθεί στα ίδια επίπεδα με

τις προηγούμενες, τότε έχει καλώς. Δεν προβλέπεται δηλαδή μείωση της διαφοράς από τις προηγούμενες ευρωεκλογές. Στη Ρηγίλλης τώρα οι εκτιμήσεις διαφέρουν. «Αν η διαφορά κυμανθεί μεταξύ 3 και 5 ποσοστιαίων μονάδων υπέρ της Νέας Δημοκρατίας, τότε τα πράγματα θα είναι ικανοποιητικά. Αν η διαφορά ξεπεράσει τις 5 μονάδες, τότε θα πρόκειται για θρίαμβο», εξηγούν οι επικοινωνιολόγοι και οι συνεργάτες του Βαγγέλη Μείμαρκα.

Με αυτά τα δεδομένα είναι φυσικό να παρατηρούνται φαινόμενα πανικού (αν όχι και υστερίας) στο ΠΑΣΟΚ για μια θέση στον ήλιο του ευρωψηφοδελτίου. Ο αρχηγός κρατά τις εκπλήξεις για τον εαυτό του, πλην όμως στις εκλογίμες θέσεις συμπεριλαμβάνονται δύο παλαιότεροι ευρωβουλευτές (ο Τσάτσος παρενέβη με δηκτικό ύφος και τα έψαλε στην κοιμητική ηγεσία). Επίσης συμπεριλαμβάνεται ο Τάσος Γιαννίτης. Δεν συζητά ο Γ. Παπανδρέου την υποψηφιότητα του Σηφουνάκη, ενώ ο Φασούλας επιμένει να είναι υποψήφιος, πλην όμως ο πρόεδρος έχει άλλη γνώμη. Ο Άκης Τσοχατζόπουλος θα ήθελε πολύ, ενώ η Βάσω Παπανδρέου θα ήθελε ακόμη περισσότερο. Και για τα δύο ονόματα ο Παπανδρέου παραμένει αρνητικός. Ως σίγουρη εμφανίζεται η υποψηφιότητα του Πάνου Μπεγλίτη. Ποιος λοιπόν θα είναι ο υποψήφιος που θα σηματοδοτήσει το νέο πρόσωπο του ΠΑΣΟΚ στην Ευρώπη; Το Καστρί παραμένει βουβό. Ο Γιώργος Παπανδρέου, όπως έδειξε και πρόσφατα στις Βρυξέλλες, προτιμά τη μοναξιά από το να συγχρωτίζεται με τα στελέχη του. Μέχρι μάλιστα παρεξηγήσεως. ■

ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΤΗΣ ΠΟΛΗΣ

Προλητάριοι (μικροπωλητές)
Όλων των Χωρών, Διαλυθείτε!

Του ΓΚΑΖΜΕΝΤ ΚΑΠΛΑΝΙ
(gazikap@hotmail.com)

Διότι έρχονται Ολυμπιακοί Αγώνες. Και απ' ό,τι μάθαμε, όλο τον μήνα Αύγουστο (μερικοί λένε από τον Ιούλιο...) μια αστυνομική «σκούπα» απόλυτων διαστάσεων θα «καθαρίζει» το κέντρο της Αθήνας και τα περίξ από όλους τους πλανόδιους μικροπωλητές. Από όλες αυτές τις «φυλές του δρόμου» που κινούνται καθημερινά ανάμεσα στην Ερμού και στις υπόγειες διαβάσεις της Συγγρού πωλώντας ό,τι μπορούν: CD, εξωτικά αρώματα, γυαλιά, περιβραχιόνια, ομπρέλες όταν βρέχει στην Αθήνα («μα τι κόσμος μικρόψυχος, που δεν άνοιξε ποτέ μια ομπρέλα πάνω σε ένα δέντρο όταν βρέχει», θα έγραφε ενδεχομένως βλέποντάς τους ο ποιητής, ή κάπως έτσι τέλος πάντων...) Σε κάθε περίπτωση κάποιες ευαίσθητες ψυχές που κινούνται στους διαδρόμους της Αθήνας 2004 ανέλαβαν πρωτοβουλία ενημέρωσης των πλανόδιων μικροπωλητών για την επερχόμενη «σκούπα»... Μάλιστα, όπως πληροφορούμαστε, ήδη στις πρεσβείες των χωρών προέλευσης των πλανόδιων μικροπωλητών έχουν αναρτηθεί ανακοινώσεις που γράφουν λίγο ως πολύ τα εξής: «Αγαπητέ υπήκοε! Εάν είσαι πλανόδιος μικροπωλητής, τότε τον μήνα Αύγουστο μην κυκλοφορείς. Κινδυνεύεις με κατάσχεση της

πραμάτειας σου και ακόμα περισσότερο με απέλαση. Σε συμβουλευόμαστε να μείνεις με τη γυναίκα και τα παιδιά σου στο σπίτι (εάν είσαι παντρεμένος), υπομένοντας με θάρρος την οικονομική κρίση και τη ζέστη. Μπορείς όμως να ξεχνιέσαι παρακολουθώντας τους υπέροχους Ολυμπιακούς Αγώνες στη μικρή οθόνη της μικρής σου τηλεόρασης...» Ταινία του Αλμοδόβαρ δεν θυμίζει;

Η επίσημη δικαιολογία είναι ότι οι πλανόδιοι προλητάριοι μικροπωλητές πωλούν χωρίς άδεια (ποιος τους τη δίνει άλλωστε;) Υποψιαζόμαστε όμως ότι η αληθινή αιτία είναι άλλη: στην κοσμοπολίτικη και πολύχρωμη βιτρίνα της Αθήνας 2004 δεν υπάρχει θέση για τέτοιες πολύχρωμες μεν, «τριτοκοσμικές» δε παρουσίες. Κάτι σαν: «η Αθήνα 2004 αγαπά τους τουρίστες και απεχθάνεται τους πλανήτες» – μα αυτός δεν είναι εκτός των άλλων και ο ορισμός του κιτς; Πάντως, με αφορμή τους μικροπωλητές φοβάμαι μήπως στη διάρκεια των Ολυμπιακών Αγώνων δεν θα υπάρχει θέση για τα μικρά πράγματα γενικώς. Δεν θα υπάρχει θέση ούτε για μικροπωλητές, ούτε για μικρά όνειρα, μικρές χαρές, μικρά παιδιά, μικρά σκυλιά, μικρές κακιές, μικρές αγορές, μικρές «σκοούπες», μικρές διαδρομές, μικρά ψώνια, μικρές απάτες, μικρές παύσεις, μικρές ταιλαιπωρίες, μικρούς πειρασμούς, μικρούς ελέγχους, μικρά ρεκόρ, μικρά λάθη κτλ. κτλ. Όλα θα είναι Μεγάλα. Συντριπτικά Μεγάλα...

ΥΓ.: Προσωπικά προτείνω από τώρα στην «Α.Υ.», σε ένα από τα τεύχη του Αυγούστου, να κάνει αφιέρωμα στους πλανόδιους μικροπωλητές της Αθήνας και γενικά σε όλα τα μικρά πράγματα που κάνουν κάπως πιο πολύχρωμη τη μικρή ζωή μας. «E la nostra piccola vita e il nostro grande cuore» (και η μικρή ζωή μας και η μεγάλη μας καρδιά), όπως τραγουδά και ο Tonino Carotone. ■

ΤΟΥΡΚΟ - ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΛΕΞΙΚΟ

Του ΝΙΝΟΥ ΕΛΜΑΤΖΟΓΛΟΥ

Μέρες που είναι και που έρχονται, η «Α.Υ.» δημοσιεύει ένα λεξικό SOS για μια πιο εύκολη επικοινωνία με τους γείτονες

Yunanistan (Γιουνανιστάν) Ελλάδα
Yunan (Γιουνάν) ελληνικά
adam (αντάμ) άνθρωπος
günaydın (γκιουναϊντίν) καλημέρα
iyi akşamlar (u azaamlar) καλησπέρα
iyi geceler (u γκετζελέρ) καληνύχτα
arkadaş (αρκαντάς) φίλος
kardeş (καρντές) αδερφός
yeşil (γεσίλ) πράσινο
hat (χατ) γραμμή
teşekkür ederim (τεσεκκιούρ εντερίμ) ευχαριστώ
rica ediyorum (ριτζά εντίγιουρουν) παρακαλώ
evet (εβέρ) ναι
hayır (χαϊρ) όχι
taksim (ταξιμ) διχοτόμηση
güzel (γκιουζέλ) ωραίος
oğlan (ογλάν) αγόρι
kız (κίζ) κοπέλα
seviyorum (σεβίγιουρουν) αγαπώ
aşk (ασκ) έρωτας
sevgi (σεβγκι) αγάπη
dün (ντιουν) χθες
din (ντιν) θρησκεία
bugün (μπουγκιούν) σήμερα
yarın (γιαρίν) αύριο
hiç bir zaman (χις μπιρ ζαμάν) ποτέ
ev (εβ) σπίτι
niçin (νιτσίν) γιατί
nasılsın (νασιλσίν) τι κάνεις;
anlıyorum (ανλίγιουρουν) καταλαβαίνω
görüyorum (γκερουγιουρουν) βλέπω
yiyorum (γίγιουρουν) τρώω
reddediyorum (ρεντεντίγιουρουν) αρνούμαι
dans ediyorum (ντας εντίγιουρουν) χορεύω
şenlik (σενλίκ) πανηγύριζω
ismin ne? (ισμίν νε) πώς σε λένε;
adım... (αντίμ...) εμένα με λένε...
gök (γκεκ) ουρανός
deniz (ντενίζ) θάλασσα
ada (αντά) νησί
yol (γιολ) δρόμος
sınır (σινίρ) σύνορα
sınırsız (σινιρσίζ) χωρίς σύνορα
vatan (βατάν) πατρίδα
yobazlık (γιουπαζλίκ) φανατίλα
kitab (κιτάμπ) βιβλίο
okuyorum (οκούγιουρουν) διαβάζω
dokunuyorum (ντοκουνούγιουρουν) αγγίζω
gün (γκιουν) ημέρα
akşam (ακσάμ) νύχτα
ordu (ορντού) στρατός
bayram (μπαϊράμ) γιορτή
koşuyorum (κοσούγιουρουν) τρέχω
şarkı söylüyorum (σαρκί σούλγιουρουν) τραγουδώ
dinliyorum (ντινλίγιουρουν) ακούω
muzik (μουζίκ) μουσική
gazete (γκαζέτε) εφημερίδα
göçmen (γκετομέν) μετανάστης
yerleşik yabancı (γερλεσίκ γιαμπαντζι) έποικος
iş (is) δουλειά
tarla (ταρλά) χωράφι
şehir (σεχίρ) πόλη
dukkân (ντουκάν) μαγαζί
satın almak (σατίν αλμάκ) αγοράζω
satıyorum (σατίγιουρουν) πουλάω
halkoyu (χάλκογιού) δημοψήφισμα
Cumartesi (τζουμάρτεσι) Σάββατο
pazar (παζάρ) Κυριακή
azınlık (αζινλίκ) μειοψηφία
çoğunluk (τσογουνλούκ) πλειοψηφία
katlanma (κατλανμά) ανοχή
ırkçı (ιρκτσι) ρατσιστής
iki yüzlülük (ικί γιουζλού) διπρόσωπος
otuzbirci (οτούζμπιρτζι) μαλάκας
bono (μπόνο) ομόλογα. ●

Της ΕΥΓΕΝΙΑΣ ΜΙΓΔΟΥ

ΑΝΑΦΛΕΞΗ ΣΤΟ ΓΚΑΖΙ

Η μικρή Κ. κλείνεται στο δωμάτιό της όταν η μητέρα της παραγμένη συζητάει το φλέγον ζήτημα των απαλλοτριώσεων στην περιοχή τους, στο Γκάζι. Εδώ και πολλά χρόνια, ζώντας με το άγχος και τον φόβο να πετάξουν την ίδια και την οικογένειά της στον δρόμο, η μητέρα της Κ. αντιμετωπίζει σοβαρά προβλήματα υγείας, που τρομάζουν τη μικρή. Ο κ. Γ., από την άλλη, κινδυνεύει να μείνει άνεργος, πεννητάρης οικογενειάρχης με δυο παιδιά που σπουδάζουν

Το ιδιόκτητο ακίνητο που στεγάζει την επιχείρησή του βρίσκεται υπό απαλλοτρίωση. Επιπλέον, επί 17 συναπτά έτη δεν έχει το δικαίωμα να επισκευάσει την παραμικρή φθορά στον χώρο του. Η αναστολή οικοδομικών αδειών από το 1987 τον αναγκάζει να εργάζεται ο ίδιος και οι συνεργάτες του κάτω από επικίνδυνες συνθήκες, καθώς το κτίριο καταρρέει. Η ξένη εταιρεία με την οποία είναι συμβεβλημένος, αν και ικανοποιημένη από την πολυετή συνεργασία τους, δεν θα του ανανεώσει το συμβόλαιο γιατί οι κτιριακές εγκαταστάσεις δεν πληρούν τις προδιαγραφές. Με τις απαλλοτριώσεις που είναι δρομολογημένες, θα χάσει και το ακίνητο και θα βρεθεί στους πέντε δρόμους, αφού δεν υπάρχει πρόβλεψη μετεγκατάστασης των επιχειρήσεων της περιοχής.

Σκληρό παιχνίδι για τα νεύρα, αλήθεια. Η κατάσταση των κατοίκων και επαγγελματιών του Γκαζοχωρίου είναι απελπιστική. Οι περιστάσεις τους έκαναν τουλάχιστον σοφότερους ώστε να καταλάβουν πού ζούνε. Απέκτησαν κατάρτιση αρχαιολογική, νομική και πολεοδομική προκειμένου να αμυνθούν. Όντως, το Γκάζι είναι μια ανοικτή πληγή. Όμως, ως ξεκινήσουμε από την αρχή, για να δούμε πώς έφτασαν τα πράγματα μέχρι εδώ με τις αναστολές αδειών και τις απαλλοτριώσεις.

...ΓΙΑ ΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ

Η περιοχή του Γκαζιού είναι η 63η του Δήμου Αθηναίων, περικλείεται από την Ιερά Οδό, την Πειραιώς, τη Βουτάδων και την Κωνσταντινουπόλεως (οικοδομικά τετράγωνα 52-60). Αναπόσπαστο μέρος του ιστορικού κέντρου της πόλης, απέχει 2 χιλιόμετρα από το Σύνταγμα και 1 χλμ. από την Ομόνοια. Οι νεότεροι τα τελευταία χρόνια έχουν συνδέσει τη συνοικία με μια πρόσφατη πολιτιστική και ψυχαγωγική δράση, που ανέβασε τις «μετοχές» της. Η Τεχνόπολις καθώς και τα διάφορα θέατρα, κέντρα διασκέδασης, μπαρ και κλαμπ που εγκαταστάθηκαν εκεί μεταβάλλουν σταδιακά τη φυσιογνωμία της συνοικίας, που θεωρείται πια κάτι σαν σύγχρονος πολιτιστικός πυρήνας μεταμοντέρνου χαρακτήρα. Οι συνεχείς πολιτιστικές-επιχειρηματικές επενδύσεις στην περιοχή την καθιστούν επίκεντρο ενδιαφέροντος, ενώ είναι αρκετοί όσοι προσβλέπουν σε αυτή για κέρδη. Το ως πρόσφατα όμως υποτιμημένο Γκάζι και οι κάτοικοί του έχουν τη δική τους ιστορία. Το όνομα Γκαζοχώρι ή Γκάζι προέρχεται από το εργοστάσιο αερίοφωτος, που ιδρύθηκε εκεί το 1857 και λειτούργησε από το 1862, για να φωτίζει και να ζεσταίνει την Αθήνα. Η

λειτουργία του υποβάθμισε τη γύρω περιοχή, σκεπάζοντας για πολλές δεκαετίες τα σπίτια και τις αυλές με καρβουνόσκονη. Οι πολυετείς αγώνες των κατοίκων για τη διακοπή της λειτουργίας του απέδωσαν αποτελέσματα, και έτσι το εργοστάσιο έκλεισε οριστικά το 1984. Παράλληλα, προβληματική ήταν η κατάσταση εξαιτίας της λαχαναγοράς, που στεγάζονταν στην περιοχή για αρκετές δεκαετίες, και ύστερα από χρόνιες προσπάθειες των κατοίκων μεταφέρθηκε γύρω στο 1960 στον Ρέντη. Στη θέση της (στο μισό οικοδομικό τετράγωνο 52, έκτασης 10 στρεμμάτων) δημιουργήθηκε για μικρό χρονικό διάστημα πάρκο πρασίνου για τους κατοίκους, το οποίο ατύχησε, αφού επιλέχθηκε για σταθμός του μετρό. Τα αρχαιολογικά ευρήματα όμως απέτρεψαν την κατασκευή αυτού του σταθμού. Στη συνέχεια εγκαταστάθηκαν εκεί Έλληνες μουσουλμάνοι της Θράκης και αργότερα πολλοί νόμιμοι και παράνομοι μετανάστες.

ΑΝΑΣΤΟΛΗ ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΩΝ ΑΔΕΙΩΝ - ΥΠΟΒΑΘΜΙΣΗ

Τα προβλήματα στο Γκάζι όμως δεν σταματούν εδώ. Συνεχίζονται εντονότερα και δραματικότερα. Φτάνει μια επίσκεψη για να παρατηρήσει κανείς τις μαύρες σημαίες αναρτημένες σε σπίτια και μαγαζιά. Οι κάτοικοι και ιδιοκτήτες ακινήτων της περιοχής επαναστατούν για τις επικείμενες -εις βάρος τους- απαλλοτριώσεις. Τα προβλήματα των Γκαζοχωριτών ξεκινούν ήδη από το 1987. Τότε, επί δημαρχίας Μιλτιάδη Έβερτ, άρχισαν οι αναστολές οικοδομικών αδειών και εργασιών (ΦΕΚ 536/Δ/16-06-87) με σκοπό την απαλλοτρίωση της περιοχής για τη δημιουργία «Εκθεσιακού Βιομηχανικού Κέντρου». Οι διαμαρτυρίες του κόσμου ήταν έντονες, η χρήση του χώρου δεν ήταν δελεαστική και έτσι το σχέδιο δεν πραγματοποιήθηκε. Εν τούτοις κατά τρόπο εξωφρενικό η αναστολή των οικοδομικών αδειών συνεχίστηκε και ως και την τελευταία (από 27/03/03), που εξαίρεσε προκλητικά κάποια οικοδομικά τετράγωνα, οι αναστολές αφορούσαν όλα τα τετράγωνα. Στο μεταξύ οι αυτόχθονες Γκαζοχωρίτες λάμβαναν άδειες μόνο για κατεδαφίσεις. Δεν μπορούν εδώ και 17 χρόνια όχι μόνο να χτίσουν και να αξιοποιήσουν τις περιουσίες τους, αλλά ούτε καν να επισκευάσουν τις ζημιές στα σπίτια ή στα μαγαζιά τους. Πολλοί ιδιοκτήτες έχουν εξαναγκαστεί να εγκαταλείψουν τα σπίτια και τις ιδιοκτησίες τους για τον απλούστατο λόγο ότι εξαιτίας των αλληπάλληλων οικοδομικών αναστολών δεν είναι και δεν μπορούν να γίνουν βιώσιμα και αξιοποιήσιμα. Όπως μας λέει υπερήλικος κύριος, ιδιοκτήτης και κάτοικος της περιοχής, για χρόνια, προτού εγκαταλείψει το σπίτι του, τοποθετούσε τα μαχαιροπίρουνά του στην κατάψυξη από τον φόβο των ποντικών.

Όλα αυτά είχαν ως φυσικό επακόλουθο την υποβάθμιση της περιοχής. Οι Γκαζοχωρίτες ισχυρίζονται ότι εδώ και χρόνια ζουν τον εφιάλτη συνεχών παράνομων εις βάρος τους πράξεων από τη διοίκηση, ενώ επιπροσθέτως καλλιεργείται με κυνικότητα μια συστηματική παραπληροφόρηση από πλευράς των διοικούντων, με σκοπό τον αποπροσανατολισμό της κοινής γνώμης. «Με πρόφαση την υποβάθμιση», λέει ο κ. Γ., «την οποία μεθόδευαν όλα αυτά τα χρόνια, προτείνουν τώρα την αναμόρφωση και αξιοποίηση της περιο-

χής από "ποντικοσυνοικία" πνιγμένη στη μαυρίλα σε πάρκο κοινής ωφέλειας. Οι προτάσεις των κατοίκων αγνοήθηκαν». Το Γκάζι θα μπορούσε να είναι σήμερα μια από τις πιο ωραίες συνοικίες της Αθήνας, χωρίς μάλιστα επιβάρυνση του κράτους. Οι κάτοικοι προτείνουν να αναπλάσουν μόνοι τους την περιοχή. Επιθυμούν να παραμείνουν οι παραδοσιακές κατοικίες και βιοτεχνίες, να ανακαινιστούν οι προσόψεις των κτιρίων στα οικοδομικά τετράγωνα της περιοχής, να γίνουν πεζοδρομήσεις, καθώς και υποχρεωτικές φυτεύσεις σε όλες τις ιδιοκτησίες. Προτείνουν επίσης να δοθούν οικοδομικές άδειες, με χαμηλό συντελεστή δόμησης και αυστηρές προδιαγραφές, όσον αφορά τις προσόψεις των κτιρίων ώστε να διασωθεί η παραδοσιακή μορφή τους (κεραμοσκεπές, εσωτερικές αυλές κτλ.)

ΑΠΑΛΛΟΤΡΙΩΣΕΙΣ-ΕΞΠΡΕΣ

Στο μεταξύ το ρυμοτομικό σχέδιο που προέβλεπε απαλλοτρίωση όλων των οικοδομικών τετραγώνων άλλαξε αιφνιδιαστικά και ανεξήγητα. Το καινούργιο σχέδιο (βλ. ΦΕΚ 296/01-04-03) εξαίρεσε ολόκληρα οικοδομικά τετράγωνα, και χονδρειακά διχοτομούσε κάποια άλλα, αφού είχαν στο μεταξύ προηγηθεί αγορές από ισχυρά άτομα. Το Κεντρικό Συμβούλιο Χωροταξίας Οικισμού & Περιβάλλοντος περιόρισε μέχρι το ήμισυ τα οικοδομικά τετράγωνα 55, 56 και 57, με κατάληξη να εξαιρεθεί ολόκληρο το τετράγωνο 57 από την αλλαγή του ρυμοτομικού, στην υπ' αριθμόν 11430/17-3-03 απόφαση της υφυπουργού ΠΕΧΩΔΕ κ. Ροδούλας Ζήση (ΦΕΚ 296/1-04-03). Πρόκειται όμως για άκυρη απόφαση, δεδομένου ότι για οποιαδήποτε ρυμοτομική αλλαγή χρειάζεται Προεδρικό Διάταγμα που στην περίπτωση αυτή δεν υπήρξε.

Οι Γκαζοχωρίτες ισχυρίζονται ότι, σκοπίμως και υπόπτως, δεν ειδοποιήθηκαν για την αλλαγή του σχεδίου, και είδαν ξαφνικά τους τοπογράφους στις αυλές τους τον Μάρτιο του 2003. Τον Οκτώβριο του ίδιου έτους ανακοινώθηκε με το ΦΕΚ 1066/Δ/09-10-03 ότι η περιοχή εντάσσεται στο πρόγραμμα Ολυμπιακών Έργων, και ως εκ τούτου αποφασίστηκαν απαλλοτριώσεις-εξπρές. Να σημειωθεί ότι με τα Ολυμπιακά Έργα άλλαξε και η δικονομία, γεγονός που επιτρέπει λήψη αποφάσεων της διοίκησης (ΥΠΕΧΩΔΕ, Δ.Α., ΕΕΑΧΑ) χωρίς προηγούμενη ενημέρωση των άμεσα ενδιαφερομένων (βλ. ανάρτηση ΦΕΚ στους δήμους και στα πρωτοδικεία). Όμως, από τη στιγμή που αποφασίστηκε το νέο αυτό ρυμοτομικό σχέδιο επικρατεί μια παράξενη ασάφεια σχετικά με το έργο που πρόκειται να γίνει στο Γκάζι. Και τούτο διότι η απαλλοτρίωση του ρυμοτομικού σχεδίου έχει γίνει με διαφορετική αιτιολογία από την αναγκαστική απαλλοτρίωση. Αρχικά (ρυμοτομική απαλλοτρίωση) προέβλεπαν πολιτιστικούς χώρους μεγάλης κλίμακας. Έλεγαν ότι θα γίνει εκεί η νέα Λυρική Σκηνή. Είναι γνωστό όμως πια ότι το έργο αυτό δεν θα γίνει λόγω του μεγάλου ύψους που απαιτείται για την ανέγερση κτιρίου Λυρικής Σκηνής, που απαγορεύεται στην περιοχή, αλλά και λόγω των αρχαιοτήτων του Κεραμεικού. Στη συνέχεια ο πρώην πρόεδρος της ΕΕΑΧΑ κ. Κаланτιδης δήλωσε ότι θα προτείνει την εγκατάσταση της Εθνικής Βιβλιοθήκης στο Γκάζι. Και αυτή η πρόταση όμως ναυάγησε. Τέλος, στο πλαίσιο της Ενοποίησης Αρχαιολογικών Χώρων ενόψει

της Ολυμπιάδας (αναγκαστική απαλλοτρίωση), ισχυρίζονται ότι θέλουν να ορίσουν εκεί την κατάληξη του περιπάτου που θα ξεκινάει από το Καλλιμάρμαρο. Επίσης, ότι θέλουν να δημιουργήσουν στο ίδιο σημείο την πλατεία των Κλεάνθη και Σάουμπερτ (πολεοδομοί στους οποίους ανατέθηκε η ρυμοτομία της πρωτεύουσας επί Όθωνα). Η πρώτη πλατεία ήταν αυτή του Συντάγματος, η δεύτερη της Ομόνοιας και η τρίτη αυτή που θα γινόταν στη συμβολή των οδών Πειραιώς και Ερμού—στο σημείο δηλαδή της ήδη απαλλοτριωθείσας Κορεάτικης αγοράς—ώστε να δημιουργείται το νοτιό τριγωνό Συντάγμα-Ομόνοια-Κεραμεικός. Όμως το Γκάζο χωρίζεται χωροταξικά δεν σχετίζεται με το σχέδιο της τρίτης πλατείας όπως ορίστηκε από τους Κλεάνθη-Σάουμπερτ.

ΠΡΟΦΑΣΕΙΣ ΕΝ ΑΜΑΡΤΙΑ

Τελικά κανείς δεν ξέρει τι ακριβώς πρόκειται να γίνει στο Γκάζι. Τα υποτιθέμενα έργα για

τους Ολυμπιακούς είναι «ανέκδοτο», αφού ο χρόνος που απέμεινε είναι ελάχιστος. Η περιοχή, όπως φαίνεται, θα ενταχθεί στα «μετα-Ολυμπιακά» έργα. Ήδη τρία ολόκληρα «καταπράσινα» τετράγωνα απαλλοτριώθηκαν. Το πρώτο ατυχώς, όπως σημειώνουμε παραπάνω, για να γίνει σταθμός του μετρό. Τώρα το προορίζουν για γκαράζ αυτοκινήτων που θα καλυφθεί με γκαζόν! Τα άλλα δύο για να γίνει τελικά αυτός ο σταθμός σε καταλλήλότερο σημείο. (Η τύχη των αρχαιοτήτων που βρέθηκαν εκεί, και υπάρχουν στο υπέδαφος όλης της περιοχής, είναι θέμα άλλης μεγάλης έρευνας, αφού ακούγονται καταγγελίες για όργια αρχαιοκαπηλειών). Από την άλλη, τα υπό απαλλοτρίωση τετράγωνα περιλαμβάνουν κτίρια πάνω στα οποία αποτυπώνεται ο ιδιαίτερος χαρακτήρας της συνοικίας. Νεοκλασικά σπίτια (βλ. οικία Σπυριδωνος Τρικoupη), πιο απλές διώροφες οικίες με αυλές, γειτονιές, βιομηχανικοί-βιοτεχνικοί χώροι

συνθέτουν μια χαμένη στις μέρες μας Αθήνας, που πρέπει να διασωθεί πάση θυσία.

ΓΚΑΖΙ: ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΟ ΤΜΗΜΑ ΤΗΣ ΠΟΛΗΣ

Πρέπει να τονιστεί ότι δεκάδες ημερίδες διοργανώθηκαν στο Γκάζι από τους κατοίκους για την ανάπλασή του, όπου η συντριπτική πλειοψηφία των επιστημόνων (πολεοδομοί, συγκοινωνιολόγοι, αρχαιολόγοι κ.ά.) τόνισαν τις καταστροφικές συνέπειες που θα προκαλούσαν πολιτιστικά κέντρα μεγάλης κλίμακας, ενώ υποστήριξαν την ανάγκη ανάπλασης για αμιγή κατοικία και ήπιες χρήσεις γης. Να σημειωθεί ότι το Γκάζο χωρίζεται παραδοσιακό τμήμα της πόλης των Αθηνών με διάταγμα του 1979 (ΦΕΚ 567Δ/21-09-79) και ως τέτοιο θα έπρεπε να προστατεύεται. Η νέα υπουργική απόφαση (ΦΕΚ 567/2003) που ορίζει την απαλλοτρίωση με πρόσχημα την Ενοποίηση Αρχαιολογικών Χώρων ενόψει των Ολυμπιακών έρχε-

ται σε νομική και ουσιαστική αντίφαση με την παλαιότερη, χωρίς καμιά αιτιολογία. Σύμφωνα με την πρόεδρο της Ελληνικής Εταιρείας για την Προστασία του Περιβάλλοντος και της Πολιτιστικής Κληρονομιάς κ. Καλλιγά, η περιοχή Γκάζο χωρίζεται αποτελεί χαρακτηριστικό τμήμα της πόλης που δημιουργήθηκε στα τέλη του 19ου αιώνα και στο πρώτο μισό του 20ού και διατηρεί την ευδιάκριτη ταυτότητά της στον ευρύτερο αστικό και κοινωνικό ιστό της πόλης. Η απόφαση για τις απαλλοτριώσεις επιδιώκει να αλλάξει το ομοιογενές αυτό σύνολο αστικών κατασκευών, ισοπεδώνοντας μια περιοχή ιστορικού, κοινωνικού, αρχιτεκτονικού ενδιαφέροντος. Στόχος άρα

οφείλει να είναι η διατήρηση και η τόνωση του χαρακτήρα του Γκάζο χωριού ως περιοχής κατοικίας και να δημιουργηθούν οι συνθήκες για την αναβάθμισή του και την ποιότητα

ΤΟ ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟ ΤΟΥ ΓΚΑΖΙΟΥ ΣΩΘΗΚΕ, ΑΛΛΑ ΔΕΝ ΘΑ ΓΙΝΕΙ ΤΟ ΙΔΙΟ ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΝΟΙΚΙΑ ΠΟΥ ΤΟ ΦΙΛΟΞΕΝΕΙ

ζωής των ταλαιπωρημένων κατοίκων του.

ΑΝΗΣΥΧΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ

Στα τελικώς απαλλοτριούμενα τετράγωνα διαβιούν 500 άνθρωποι και δραστηριοποιούνται 46 επιχειρήσεις, με 387 εργαζόμενους και 1.289 συντηρούμενα μέλη. Το κράτος δεν έχει λάβει την παραμικρή μέριμνα. Πρόγραμμα μεταστέγασης δεν υπάρχει, ενώ το κονδύλι για την απαλλοτρίωση είναι αστείο, δηλαδή 20 εκατ. ευρώ, ήτοι 5 δισ. δραχμές! Όσο για την Τιμή Μονάδας της ρυμοτομικής απαλλοτρίωσης—αυτό κι αν αποτελεί πρόκληση για τον κοινό νο—έχει οριστεί από 550 ως 1.400 ευρώ το τ.μ. στα οικοπέδα και 400 ευρώ το κ.μ. για τα κτίσματα. Σημειωτέον ότι λόγω της απαξίωσης της περιοχής δεν υπάρχουν συμβόλαια για την εμπορική αξία των ακινήτων εδώ και 17 χρόνια, που χρειάζονται ως συγκριτικά στοιχεία για τις αποζημιώσεις. Αυτές δεν καλύπτουν σε καμιά περίπτωση τα διαφυγόντα κέρδη, ούτε την ψυχική και ηθική βλάβη που έχουν υποστεί οι κάτοικοι και επαγγελματίες της περιοχής. Οι θρασυότητες αυτές αρπαγές, το παράλογο της υπόθεσης και η εξόφθαλμη αδικία έναντι των Γκάζο χωριτών προσβάλλει κατάφορα την κοινωνική και πολιτική μας ευαισθησία.

ΑΙΤΗΣΕΙΣ ΑΚΥΡΩΣΗΣ

Οι κάτοικοι του Γκάζιου, οι επαγγελματίες και οι εργαζόμενοι έχουν προσφύγει στο Συμβούλιο της Επικρατείας:

- 1) Για το ζήτημα των αλληπάλληλων οικοδομικών αναστολών, που συνιστούν παραβίαση του Συντάγματος (το κράτος μπορεί να ορίζει οικοδομικές αναστολές για 3 χρόνια συν 1—και όχι για 17 συναπτά έτη—αποκλειστικά και μόνο για εθνικούς ή κοινωνικούς συμφέροντος λόγους), όπου και δικαιώθηκαν. Η ολομέλεια του ΣτΕ αποφάσισε την ακυρότητά τους. Οι αποφάσεις αυτές όμως περιφρονήθηκαν, και οι αναστολές ισχύουν ακόμα!
- 2) Κατά της αλλαγής ρυμοτομικού, και έχουν τις υπ' αριθμόν 716 και 717/2003 αποφάσεις της επιτροπής αναστολών, οι οποίες αναστέλλουν την εκτέλεση της απόφασης της υφυπουργού. Έχουν προσφύγει επίσης και κατά της αναγκαστικής απαλλοτρίωσης, με αιτήσεις για την ακύρωση και αναστολή τους. Οι αποφάσεις αυτές έχουν κοινοποιηθεί στο ΥΠΕΧΩΔΕ, χωρίς μέχρι στιγμής να αλλάξει τίποτα. ■

● ΤΟ ΜΕΧΡΙ ΠΡΟΣΦΑΤΑ ΥΠΟΤΙΜΗΜΕΝΟ ΓΚΑΖΙ ΚΑΙ ΟΙ ΚΑΤΟΙΚΟΙ ΤΟΥ ΕΧΟΥΝ ΤΗ ΔΙΚΗ ΤΟΥΣ ΙΣΤΟΡΙΑ, ΠΟΥ ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ Η ΠΙΟ ΕΥΧΑΡΙΣΤΗ

Απορροφημένος από τον κρυφό θαυμασμό μου για το «λίφτινγκ» μερικών προσώπων κτιρίων της Σταδίου, άργησα να συνειδητοποιήσω πως η 65χρονη Γερμανοελβετίδα φιλοξενούμενή μου δεν έδινε πια καμιά σημασία στην ξενάγηση που της έκανα. Είχε σκύψει ελαφρά και κοιτούσε το πεζοδρόμιο. Εστίαζε στις μαύρες κηλίδες και σοκαρισμένη, με τα μάτια γουρλωμένα, μουρμούριζε σε τόνο που πρόδιδε κυρίως τρόμο: «Kaugummi! Kaugummi! Kaugummi!», δηλ. «Τσιχλές! Τσιχλές! Τσιχλές!». Εξήγησε γρήγορα ότι δεν την απείχε τόσο το θέαμα όσο την εντυπωσίαζε το μέγεθος του προβλήματος. Έκανε αγωνιώδεις καταμετρήσεις των μαύρων λεκέδων από τις τσιχλές, και επειδή το αποτέλεσμα της φαινόταν απίστευτο, ξανάρχιζε από την αρχή ελπίζοντας πως είχε κάνει λάθος. Ένας καλόκαρδος περαστικός, χωρίς να κοινοσταθεί, είπε ένα «τι χάσατε, ρε παιδιά;» και συνέχισε τον δρόμο του χωρίς να περιμένει απάντηση.

Είναι τόσο τα αγαθά! Είμαστε τα μόνα όντα στο ζωικό βασίλειο που εντοπίζουμε και απομονώνουμε μια απόλαυση στη μάσηση. Αναγνωρίζουμε τα κύρια οφέλη που παρέχει το μάσημα της τσιχλας, καθαρισμό δοντιών, δροσερό στόμα και αναπνοή, όσο ενθουσιαζόμαστε και με όλα τα δευτερεύοντα, π.χ. το ότι ξεβουλώνει τα αυτιά κατά την απογείωση και την

τό θεωρείται μια από τις καλύτερες ασπίδες κατά του συνδρόμου της γαστροοισοφαγικής παλινδρόμησης, δηλαδή του εφιάλτη που τυραννά όσους πέφτουν χαμηλά κάνοντας νοστιμότητες καταχρήσεις σκουπιδοφαγίας (βλ. junk food). Επιπλέον με τη σωστή τσιχλα συμπληρώνεται η οδοντική φροντίδα.

Η σωστή φόρμουλα Χονδρικά μια τσιχλα αποτελείται από 22-25% βάση τσιχλας (δηλαδή πρώτη ύλη, φυσικό ή συνθετικό κόμμι), 12-20% δεξτρόζη, 1-2% καραμελόχρωμα και αρωματικές ουσίες και 50-60% γλυκαντικές ουσίες). Σήμερα αντί της φυσικής πρώτης ύλης χρησιμοποιούνται συνθετικά ρητινοειδή βινύλια και μικροκρυσταλλικές παραφίνες, στα οποία οφείλεται η γερή αγκίστρωση της πατημένης τσιχλας στο πεζοδρόμιο. Όσο για τις αρωματικές ουσίες, το αγοραστικό κοινό είναι σαφές: θέλει γεύσεις φρούτων! Ωστόσο είναι γεγονός πως δεν υπάρχει περιορισμός σε αυτή την κατεύθυνση. Στην Αμερική, όπου ο κόσμος ξέρε να εκτιμά το ωραίο, κυκλοφορούν τσιχλές με γεύση χάμπουργκερ ή πίτσα, ενώ στο Μεξικό, όπου αγαπούν τα πικάντικα, υπάρχουν τσιχλόφουσες αρωματισμένες με πιπεριά και με bonus ολόκληρη καυτερή chili κρυμμένη στο κέντρο.

«Την αλήθεια με νούμερα... και δυο τσιχλές Τουρκίας, παρακαλώ» Η τσιχλα ανήκει στα προϊό-

κατανάλωσης κατά 15% στην πενταετία 1995-2000 (δεν έχουν ανακοινωθεί νεότερα στοιχεία, αλλά το πιθανότερο είναι πως η αυξητική αυτή τάση συνεχίζεται ακάθεκτη μέχρι σήμερα).

Τα φυλλαράκια Juicy Fruit και Spearmint της Wrigley κυκλοφορούν για περισσότερα από 100 χρόνια και είναι οι μακροβιότεροι τύποι τσιχλας. Η ίδια εταιρεία είναι η μεγαλύτερη

εταιρεία παραγωγής και πώλησης τσιχλας στον κόσμο. Εισήγε καινοτομίες που γρήγορα υιοθετήθηκαν από όλους τους βιομηχανικούς κλάδους και ουσιαστικά διαμόρφωσαν τον σύγχρονο τρόπο της ζωής μας. Η επιτυχία της Wrigley βασίζεται σε σταθερές και αναλλοίωτες αξίες που ακολουθεί εδώ και 110 χρόνια, οι οποίες δεν είναι άλλες από: εμπιστοσύνη, αξιοπρέπεια, σεβασμό προς τους καταναλωτές, τους υπάλλλους, τους συνεργάτες, τους διανομείς και τους προμηθευτές της. Παράλληλα όμως η Wrigley χαρακτηρίζεται ως και σήμερα από το πνεύμα της εξέλιξης και της πρωτοπορίας που αντανάκλα στα προϊόντα της. Αξίζει να σημειωθεί ότι η Wrigley επεκτείνεται εξαγοράζοντας εταιρείες όπως η Joyco, με στόχο να γίνει πρώτη εταιρεία στην confectionery αγορά. Οι τσιχλές της ανταποκρίνονται σε όλες τις (διεθνείς και τοπικές) επίσημες προδιαγραφές, ρεκόρ ιδιαίτερα εντυπωσιακό, δεδομένου ότι κυκλοφορούν σε περισσότερες από 150 χώρες. Το μεγάλο ατού τους είναι το συνθετικό κόμμι της βάσης, που προσδίδει

Η κατακόρυφη δεν αναγνωρίζεται επειδή υποβοηθείται από τη βαρύτητα). Ο Edward L. Fenimore είναι ο μόνος μέχρι τώρα που φούσκε μια φούσκα μέσα σε μια φούσκα μέσα σε μια φούσκα (το λεγόμενο triple whammy). Η Wrigley προτείνει τη μεγαλύτερη τσιχλόφουσκα Hubba Bubba, σε υπέροχες γεύσεις και τρελές συσκευασίες.

Η Τουρκία είναι η χώρα που παράγει τις περισσότερες τσιχλές στον κόσμο, αφήνοντας τις ΗΠΑ στη δεύτερη θέση.

Ο εκνευρισμός των δημάρχων Το ερώτημα που τίθεται είναι εύλογο, αλλά παραμένει μέχρι σήμερα αναπάντητο (επειδή δεν έχει γίνει η σχετική στατιστική μελέτη): Τι είναι πιο απειλητικό, η ίδια η πατημένη τσιχλα; Το πύειν που την «παράγει»; Ή η απερισκεψία εκείνου που την έφτυσε και την οποία επαναφέρει κανείς στη μνήμη του αντικρίζοντας την πατημένη τσιχλα; Όπως και να 'χει, σχεδόν παντού στο εξωτερικό τα πεζοδρόμια που έχουν λεκέδες από τσιχλές θεωρούνται αποκρουστικά και ντροπή για την πόλη που δεν τα καθαρίζει. Στην Αγγλία τα δημοτικά συμβούλια έχουν υπολογίσει μέχρι και την τελευταία πένα τα ποσά που δαπανούν κάθε φορά που γίνεται «ξετσιχλωμα» δρόμων και πεζοδρομίων θεωρώντας τα με μια λέξη εξωφρενικά. Για τον λόγο αυτό ασκούν τελεσι-

γραφικές

Πεζοδρόμια Δαλματίας

Του ΓΙΑΝΝΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗ (umbiurbi@otenet.gr) Εικονογράφηση: ANNA ΨΑΡΟΥΔΑΚΗ

προσέγγιση των αεροπλάνων, το ότι αποτρέπει ή κόβει το κλάμα (στις περιπτώσεις που υφίσταται ουσιαστικός λόγος συγκίνησης) κ.ά. Το σημαντικότερο όμως είναι ότι η τσιχλα υποβοηθά στην αποβολή του ενδογενούς στρες και όποιου άλλου εκνευρισμού. Οι ψυχολόγοι εξηγούν ότι αυτό συμβαίνει επειδή η τσιχλα αναπαράγει με τον τρόπο της τις ευτυχισμένες στιγμές του θηλασμού και της πιπίλας. Έχει επίσης αποδειχθεί ότι βελτιώνει τις δυνατότητες της μνήμης και τη λειτουργία του εγκεφάλου (αυξάνει κατά 35% την ικανότητα να ανακαλεί κανείς λέξεις που αναζητά). Ωστόσο τα τεστ έδειξαν ότι δεν βοηθά καθόλου στην αυτοσυγκέντρωση και γι' αυτό οι δάσκαλοι και οι καθηγητές τοαντίζονται όταν οι μαθητές τους μασούν μέσα στην τάξη. Σήμερα το να μασήσεις τσιχλα μετά το φαγη-

το που γέννησαν το μάρκετινγκ και τη διαφήμιση και που στη συνέχεια «γίγαντώθηκαν» από το μάρκετινγκ και τη διαφήμιση. Η στενή αυτή σχέση της με τους δύο πυλώνες των «επιστημών προώθησης», η ολοκληρωτική απενοχοποίηση της απόλαυσης που χαρίζει, αλλά και το συνεχώς αυξανόμενο στρες των ανθρώπων, που τους σπρώχνει προς οτιδήποτε θα μπορούσε να τους ανακουφίσει, έχουν αυξήσει την κατανάλωσή της παγκοσμίως. Σήμερα υπολογίζεται ότι κάθε λεπτό και ανά την υφήλιο καταναλώνονται 26.000 τσιχλές. Οι ηλικίες 12-24 ετών μασούν περισσότερο και υπολογίζεται ότι η μέση κατά κεφαλήν κατανάλωση στις ανεπτυγμένες χώρες είναι 175 τσιχλές τον χρόνο.

Στην Ελλάδα τα επίσημα στοιχεία της Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας δείχνουν αύξηση της

βελούδινη υφή και χάρη στην υψηλή τεχνολογία των μικροπórων που διαθέτει, αποδεδειγμένα προσδεδεμένα τις αρωματικές ουσίες, επιμηκύνοντας τη διάρκεια της γεύσης. Στην Ελλάδα στην κατηγορία των τσιχλών χωρίς ζάχαρη κυκλοφορούν οι Orbit και X-cite. Οι Orbit αποτελούν την ιδανική οδοντική φροντίδα ανάμεσα στα γεύματα διότι επαναφέρουν το Ph του στόματος στα φυσιολογικά επίπεδα προλαμβάνοντας έτσι από την τερηδόνα. Οι X-cite προσφέρουν ευχάριστη και δροσερή γεύση και φρέσκια αναπνοή.

Η Susan Montgomery Williams από τη Νέα Υόρκη κατέχει από το 1994 το παγκόσμιο ρεκόρ μεγαλύτερης τσιχλόφουσκας. Η φουσκάλα που της χάρισε τη διάκριση είχε διάμετρο 58,4 εκ. (ο.σ.: Στις μετρήσεις λαμβάνεται υπόψη μόνο η οριζόντια διάσταση της φούσκας.

πιέσεις στην κυβέρνηση προκειμένου να επιλέξει είτε να υποχρεώσει τις βιομηχανίες να παράγουν βιοαναλώμενες τσιχλές είτε να επιβάλει ειδική φορολογία στην τσιχλα, που θα αποδίδεται στους δήμους για την κάλυψη των εξόδων καθαρισμού.

Πού διαφέρουμε από τους άλλους; Είμαστε μάλλον ο μόνος λαός στην ΕΕ που μοιάζει σαν να μη συνειδητοποιεί καν ότι τα μαύρα στίγματα που πατά σε καθημερινή βάση στα πεζοδρόμια είναι τσιχλές (όπως φαίνεται, το μόνο που μας ενοχλεί στα πεζοδρόμια είναι τα «κακά» των σκύλων). Επίσης δείχνουμε εξίσου αδιάφοροι για την αίσθηση που μπορεί να δημιουργούν σε τρίτους (βλ. τουρίστες) τα «πεζοδρόμια Δαλματίας». Παράλληλα επιδιόμαστε, παντού και ανά πάσα στιγμή, στο α-

X-cite

Η μικρή που σας εξιτάρει!

Διοδικήσεις στο περιοδικό "Αρχαία Αθήνα"

Ανδρέας Συμεών, αρχιτέκτων-πολεοδόμος

**Σκέψεις για τον Τρίτο Πόλο του Ιστορικού
Κέντρου της Αθήνας.**

Επειδή θεωρώ τον εαυτό μου, μερικά τουλάχιστον, υπεύθυνο για τη ζύμωση που βρίσκεται σε εξέλιξη σχετικά με την ανασύσταση του τρίτου πόλου του αθηναϊκού κέντρου, έκρινα ότι θα ήταν χρήσιμο να καταθέσω τις σκέψεις μου και να επιχειρήσω κάποιες διευκρινίσεις για την έννοια αυτής της προσπάθειας, τουλάχιστον όπως εγώ την αντιλαμβάνομαι.

Η πρώτη αναγκαία διευκρίνιση είναι ότι το ζητούμενο δεν είναι βέβαια η καθυστερημένη κατασκευή, όπως συχνά αναφέρεται, της τρίτης πλατείας του σχεδίου Κλεάνθη - Schaubert, της στρογγυλής πλατείας Κέκροπος που δεν πραγματοποιήθηκε ποτέ. Κάτι τέτοιο όχι μόνο ανέφικτο θα ήταν με τις συνθήκες που σήμερα έχουν δημιουργηθεί στην περιοχή του Κεραμεικού αλλά δεν θα είχε και κανένα νόημα. Ποιό θα ήταν λοιπόν το ζητούμενο μιας πολεοδομικής παρέμβασης για την οποία έχει ήδη επικρατήσει η ονομασία "ανασύσταση του τρίτου πόλου του σχεδίου Κλεάνθη - Schaubert" ή, πιο απλά, "ανασύσταση του τρίτου πόλου του αθηναϊκού κέντρου";

Η ευρύτερη περιοχή που περιβάλλει τη γεωμετρική συμβολή των οδών Ερμού και Πειραιώς συγκεντρώνει έναν αριθμό πολύ σημαντικών τόπων της αθηναϊκής τοπογραφίας, ενώ παράλληλα, για την ίδια περιοχή, βρίσκονται σε διάφορα στάδια μελέτης ή εφαρμογής κάποιες σημαντικές πολεοδομικές παρεμβάσεις. Οι σχεδιασμοί για την ανάδειξη της αρχαίας τοπογραφίας αφορούν στον Κεραμικό, την Ιερά οδό και το Δημόσιο Σήμα. Για τον πρώτο έχει ήδη συνταχθεί η προμελέτη ενώ για τους δύο άλλους τόπους οι σχετικές προτάσεις βρίσκονται ακόμη στο επίπεδο των γενικών ιδεών. Παράλληλα, η ανάπτυξη του χώρου του Γκάζι και εγκατάσταση εκεί του πρώτου πυρήνα ενός πολιτιστικού κέντρου του Δήμου Αθηναίων είναι ήδη γεγονός, ενώ σε διάφορα στάδια σχεδιασμού βρίσκονται η δημιουργία της πλατείας που ξεκίνησε με το σχετικό διαγωνισμό του Δήμου Αθηναίων και η επιχείρηση αναβάθμισης της οδού Πειραιώς.

Από την άλλη μεριά, στον πυρήνα αυτής της περιοχής, ανάμεσα στο πολιτιστικό κέντρο του Δήμου στο Γκάζι και στην Ιερά οδό, υπάρχει ένας αριθμός οικοδομικών τετραγώνων του Γκαζοχωριού τα οποία βρίσκονται σε κατάσταση της πιο βαθιάς υποβάθμισης και θα έπρεπε, από καιρό, να έχουν αποτελέσει αντικείμενο μιας τολμηρής πολεοδομικής παρέμβασης. Συγκεκριμένα, η κατοικία που απομένει εκεί και βρίσκεται σε άθλια κατάσταση έχει περιοριστεί στο 15% των υφιστάμενων χρήσεων ενώ κυριαρχούν η βιοτεχνία με 60% και το εμπόριο με 25%. Γενικότερα, τείνει να μονιμοποιηθεί η τάση γκετοποίησης με εγκατάσταση αλλοδαπών σε ακατάλληλα καταλύματα και συγκέντρωση ρυπογόνων χρήσεων, που αποβάλλονται από άλλες περιοχές.

- 2 -

Είναι νομίζω περισσότερο από φανερό ότι τόσα σημαντικά γεγονότα σε μια τόσο κρίσιμη περιοχή της πόλης, σε συνδυασμό με την πιο βαθιά υποβάθμιση, επιβάλλουν την ανάγκη για μια συνολική προσέγγιση και μια πρόταση νέας πολεοδομικής και αρχιτεκτονικής σύνθεσης. Αυτή η σύνθεση επιθυμητό και φυσικό θα ήταν να οδηγεί στη δημιουργία ενός νέου πόλου, ενός νέου τόπου εστίασης - λειτουργικής, αντιληπτικής, συμβολικής - για το ιστορικό μητροπολιτικό κέντρο της Αθήνας. Τόπου στον οποίο θα εντασσόταν χωρικά η τρίτη κορυφή του τριγώνου τόσο του σχεδίου Κλεάνθη - Schaubert όσο και του σχεδίου Klenze.

Με ιδιαίτερη έμφαση ο τρίτος αυτός πόλος του ιστορικού μητροπολιτικού κέντρου της Αθήνας (του οποίου τους δύο άλλους πόλους αποτελούν η Ομόνοια και το Σύνταγμα) θα πρόβαλλε την ιστορία και τον πολιτισμό : την ιστορία, με την ανάδειξη των τόσο σημαντικών τόπων που προαναφέρθηκαν (Κεραμεικός, Ιερά οδός, Δημόσιο Σήμα) και τον πολιτισμό με την ένταξη τόσο του πολιτιστικού κέντρου του Δήμου Αθηναίων στο Γκάζι, όσο και άλλων πολιτιστικών χρήσεων μητροπολιτικής εμβέλειας.

Η ολοκλήρωση του ιστορικού τριγώνου του μητροπολιτικού κέντρου θα είχε από κάθε άποψη, μια ιδιαίτερη σημασία για την πόλη. Λειτουργικά, θα επέτρεπε τη χωροθέτηση κάποιων από τις λειτουργίες πολιτισμού μητροπολιτικής σημασίας, που από καιρό αναζητούν κατάλληλο χώρο για την εγκατάστασή τους, όπως το νέο Λυρικό Θέατρο της Αθήνας, η νέα Εθνική Βιβλιοθήκη, το κρατικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης, το νέο Μουσείο Κεραμεικού. Ιδιαίτερα για το Λυρικό Θέατρο υπάρχει συγκεκριμένη πρόταση - που συντάχθηκε ύστερα από οικονομοτεχνική διερεύνηση του θέματος σε βάθος - η οποία έγινε για το Δήμο Αθηναίων (1993, 1996) από τους Γιάννη Μιχαήλ και Δημήτρη Κηλαϊδίτη και έχει συγκεντρώσει γενική επιδοκιμασία. Αξίζει να σημειωθεί εδώ η τάση που παρατηρείται τα τελευταία χρόνια, πολλές ιδιωτικές ομάδες στο χώρο του θεάτρου και του χορού να αναζητούν στέγη στην ευρύτερη περιοχή του Κεραμεικού.

Είναι φανερό ότι η δημιουργία ενός ισχυρού πολιτιστικού πόλου στον Κεραμεικό μπορεί να ανατρέψει τις σημερινές τάσεις σύμφωνα με τις οποίες όλες οι σημαντικές πολιτιστικές λειτουργίες της μητρόπολης επιζητούν την εγκατάστασή τους στο ευνοημένο ανατολικό κομμάτι της πόλης και, ιδιαίτερα, στον άξονα της Βασιλίσσης Σοφίας. Την ικανότητα της περιοχής του Κεραμεικού να ανταποκριθεί στις απαιτήσεις ενός ρόλου μητροπολιτικού πολιτιστικού πόλου, εκτός των άλλων, στηρίζει και η άριστη προσπελασιμότητα που εξασφαλίζεται όχι μόνον από τις υφιστάμενες οδικές αρτηρίες, αλλά και από τους προγραμματισμένους σταθμούς του μετρό, του μελλοντικού τραμ και του προαστιακού σιδηροδρόμου.

Πέρα όμως από τη λειτουργική σημασία για την πόλη της συμπλήρωσης του μητροπολιτικού της κέντρου με ένα τρίτο πόλο που θα συγκέντρωνε ιδιαίτερα τις εγκαταστάσεις πολιτισμού, είμαι από εκείνους που πιστεύουν ότι το τρίγωνο

- 3 -

του σχεδίου Κλεάνθη - Schaubert είναι το σημαντικότερο δομικό στοιχείο του ιστορικού κέντρου της Αθήνας και ότι η ολοκλήρωσή του έχει τεράστια αντιληπτική και συμβολική σημασία.

Είναι φανερό ότι η αντιληπτική σημασία του ισοσκελούς τριγώνου Ομόνοια - Σύνταγμα - Κεραμεικός ή, καλύτερα, των δύο ορθογώνιων τριγώνων που συναρθρώνονται κατά μήκος της οδού Αθηνάς, διαφέρει ριζικά από την αντιληπτική του απλού διπόλου Ομόνοια - Σύνταγμα ή έστω του ενός ορθογώνιου τριγώνου, αν υποθέσουμε ότι η οδός Αθηνάς και το Μοναστηράκι ενεργούν ακόμη ισοβαρώς προς το δίπολο. Το ισοσκελές τρίγωνο του σχεδίου Κλεάνθη - Schaubert αποκαθιστά τη δομική ισορροπία ανάμεσα στο ανατολικό και στο δυτικό κομμάτι της πόλης, εκτείνεται ισότιμα και προς τις δύο πλευρές και δημιουργεί ισότιμες ευκαιρίες οργάνωσης της πόλης ανατολικά και δυτικά. Θεωρώ ότι η υποβάθμιση του δυτικού μισού της πόλης και το ότι ο τρίτος πόλος του σχεδίου Κλεάνθη - Schaubert δεν πραγματοποιήθηκε ποτέ δεν είναι δύο γεγονότα άσχετα μεταξύ τους. Και ότι η πραγμάτωση του τρίτου πόλου και, με αυτήν, η ολοκλήρωση της γεωμετρικής δομής του ιστορικού κέντρου θα συμβάλουν αποφασιστικά στην αναβάθμιση όχι μόνο της περιοχής που βρίσκεται σε άμεση γειτνίαση με τον Κεραμεικό, αλλά, γενικότερα, των δυτικών συνοικιών της Αθήνας, οι οποίες αποκτούν έτσι ένα δικό τους κέντρο αναφοράς, όπως το Σύνταγμα είναι ιδιαίτερα για τις ανατολικές συνοικίες της πόλης.

Πιστεύω ακόμη ότι μεγάλη είναι η συμβολική σημασία του τριγώνου ως αφετηρίας για τη δημιουργία της νέας πόλης, της νέας πρωτεύουσας του αναγεννημένου ελληνικού κράτους. Όπως σημειώνει ο Γιάννης Τσιώμης, "χωρίς την Αθήνα του 1830 δεν θα υπήρχε ελληνικό κράτος. Η συμβολική σημασία του ιστορικού τριγώνου είναι πολιτισμικό και πολιτιστικό αγαθό : πιστοποιεί την ύπαρξη της σύγχρονης ιστορίας που υποδέχεται την παλαιότερη". Η αποκατάσταση της αντιληπτικής του τριγώνου μπορεί να συμβάλει καθοριστικά στην ανάδειξη της ιστορικής φυσιογνωμίας της Αθήνας και του συμβολισμού του σχεδίου της.

Θα ήθελα να κλείσω λέγοντας ότι θεωρώ φυσικό η σύνθεση του τρίτου πόλου στον Κεραμεικό να επικεντρώνεται, να εστιάζεται σε ένα πολύ σημαντικό δημόσιο χώρο. Δεν είναι απαραίτητο ο χώρος αυτός να έχει τη μορφή μιας πλατείας. Θα μπορούσε να είναι γραμμικός ή, ακόμη, να έχει ένα πιό σύνθετο σχήμα, να συγκροτείται από ένα σύστημα συνεχόμενων ελεύθερων χώρων με αντιληπτική ενότητα και ιδιαίτερη ταυτότητα. Σε κάθε περίπτωση, το ζητούμενο, νομίζω, είναι ένας δημόσιος χώρος με αστική ταυτότητα, με υψηλή αρχιτεκτονική ποιότητα και με συμβολικό χαρακτήρα. Είναι φανερό ότι αυτά τα χαρακτηριστικά προσδίδονται στο χώρο, κατά κύριο λόγο, από τα δημόσια κτίρια που τον μορφοποιούν και τον σημαδεύουν με την παρουσία τους. Και επομένως ότι, στη δημιουργία του τρίτου πόλου, δεν μπορεί παρά καταλυτικός να είναι ο ρόλος της αρχιτεκτονικής.

Fax 3253746

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 16 ΜΑΪΟΥ 2003 ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ

ΣΕΛ 27

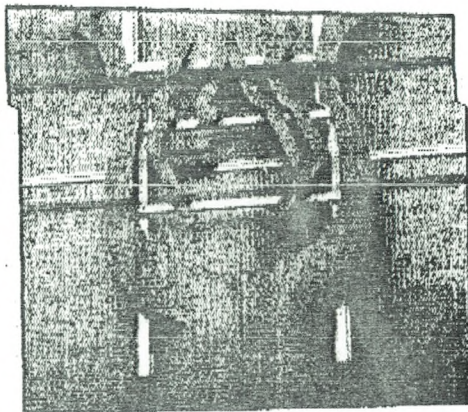
Συνέλευση για το νέο κτίριο της Λυρικής Σκηνής

Γιατί χρονοτριβούμε;

Η υπαρξη Προεδρικού Διατάγματος, η καλύτερα και νόμον, που θα καθορίζει τη χρήση στο υπό απολλοτριω-
ση οικοπέδο στον Κεραμεικό είναι η βασική εξασφαλιστική για να εξασφαλιστεί η δημιουργία του κτιρίου για την Εθνική Λυρική Σκηνή». Η βουλευτής του ΠΑΣΟΚ Ελισάβετ Παπαζών ήταν κατηγορηματική στη χθεσινή σύντομη ομιλία της, στην έκτακτη γενική συνέλευση της Εταιρείας για τη Δημιουργία Νέου Κτιρίου Ελληνικής Λυρικής Σκηνής και Ακαδημίας «Μορία Κάλλας».

Συνέλευση που συγκάλεσε η πρόεδρος της Εταιρείας Βάσω Παπαντωνίου και ανταποκρίθηκαν στο καλεσμά της οι υποστηρικτές της προσπάθειάς της αλλά και άλλοι από το χώρο της πολιτικής, των τεχνών και του επιχειρηματικού κόσμου, που έσπευσαν μάλιστα να εγγραφούν μέλη.

Η κ. Παπαζών, που γνωρίζει πολύ καλά την υπόθεση, απ' ενός γιατί διετέλεσε υπουργός Πολιτισμού και απ' ετέρου γιατί είναι πολιτικός μηχανικός στο επάγγελμα, προχώρησε και σε προτάσεις. Πρότεινε την εκπόνηση προκαταρκτικής μελέτης, ώστε να μπορούμε να «απαντήσουμε αν ο χώρος επαρκεί και πόσο θα στοιχίσει το έργο», όπως και τη σύσταση ομάδας τεχνικών συμβούλων «αμέσως», όπως είπε. «Πολλοί θα είναι ευτυχείς όσο χρονοτριβούμε» τόνισε με νόημα, «τόσο οι άνθρωποι της νύκτας όσο και των τεχνών».

Παρόν ήταν και ο εκπρόσωπος της δημάρχου Αθηναίων Ντόρας Μπακογιάννη, κ. Κατσούδας, που εξέφρασε τη σύριξη της δημάρχου και διαβεβαίωσε τα μέλη της Εταιρείας ότι θα ανασύρει την από το 1992 απόφαση (κατά πλειοψηφία) του δημαρχιακού συμβουλίου, η οποία καθορίζει τη χωροθέτηση της Λυρικής στο Γκαζοκώρι κάνοντας λόγο για «ανέγερση λυρικού συγκροτήματος».

«Ο Δήμος Αθηναίων μπορεί και σήμερα να πάρει μια απόφαση για τη χρήση του χώρου αντί να ανασύρει τις παλιές», τόνισε η κ. Παπαζών.

«Ας κάνουμε το όραμα, όπερα» δήλωσε η Βάσω Παπαντωνίου δαναειζόμενη τη φράση από την καμπάνια ενημέρωσης που μας εδει-

ξε και προβάλλεται ήδη δωρεάν στους τηλεοπτικούς σταθμούς Αιτικής και επαρχίας και οσονούπω και στον Τύπο.

«Τι αντιπροσώπων της κοινότητας των ραπάνω από συγκινητική», είπε και αφού έκανε εν συντομία τον απολογισμό του είσους, ανακοίνωσε τις επόμενες δραστηριότητες της Εταιρείας: την οργάνωση πλειστηριασμού έργων διακεκριμένων ζωγράφων με θέμα μουσική-εικαστικές τέχνες τον προσεχή Νοέμβριο, τα χρήματα του οποίου θα αποτελέσουν την αρχή για τον προϋπολογισμό του κτιρίου της Λυρικής, και την έκδοση ενός ημερολογίου για το 2004 με τίτλο «Όπερες του κόσμου» που εκπονούν οι Βάσω Αβραμοπούλου και η Κατερίνα Σκινά.

«Όλοι με παροτρύνουν -μεταξύ αυτών και ο σύμβουλος του προθυπουργού Β. Βουτσάκης, που με επισκέφθηκε δύο φορές- να συνεχίσω να πιέζω. Αυτό θα κάνω», κατέληξε η κ. Παπαντωνίου.

Παρόντες μεταξύ άλλων ήταν οι: Μαριάννα Β. Βαρθολομαίου, Βασίλης Βασιλικός, Αντώνης Βγόντζας, Γιάννης Καλαντίδης, Νίκος Κούνδουρος, Έβα Κοταραντίδου, Μένης Κουμανταράς, Μενέλαος Καραμαγκιώλης, Μάκης Μάινας, Θανάσης Νιάρχος, Βασίλης Παπαβασιλείου, Ασπασία Παπαθανασίου, Μαριέττα Ριάλη, Κώστας Τσόκλης κ.ά.

Φ. Μπ.

Τέ

Η εκθ
ο-χρ
επικρ
αίωνα
νικ
και
ας
Πρόκ
στικ
γν

αγαν
τικής
πιο
νικής
συσ
λανά
κυρ
Τα
θήκε
χέλο
επικ
Το
λαμ
στο
ομα
δισ
Στη
θα
από
Για
ρού
μου
60
Ετα

Το Αιγαίο των ποιητών

Σε ένα διαφορετικό ταξίδι στο Αιγαίο μάς καλεί η νέα της ταινία, το ντοκιμαντέρ «Το Αιγαίο μέσα από τα λόγια των ποιητών». Το λέει και ο τίτλος. Η οκνιστική διάλεξε σαν οδηγό στις όμορφες του πελάγους κείμενα ποιήματα, αποφθέγματα και ταξιδιωτικές εντυπώσεις επιφανών ξένων και Ελλήνων λογοτεχνών, που σε διάφορες χρονικές περιόδους έφεραν κι αυτοί θύρατα της γοητείας του.

Η Λαυκία Ρικάκη θα 'λεγε κανείς ότι δεν έχασε κανέ-

Εκείνη από «Το Αιγαίο μέσα από τα λόγια των ποιητών»

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ
ΑΝΘΡΩΠΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑΣ
Πανεπιστήμιο Αιγαίου
Σχολή Κοινωνικών Επιστημών
ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΕΚΔΗΛΩΣΗΣ
ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ ΓΙΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ
ΔΙΠΛΩΜΑ ΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ
ΕΤΟΥΣ 2003-2004

Το Τμήμα Κοινωνικής Ανθρωπολογίας και Ιστορίας του Πανεπιστημίου Αιγαίου προσκαλεί όσους ενδιαφέρονται να υποβάλουν αίτηση για ένταξη κατά το ακαδημαϊκό έτος 2003-2004 στο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΠΜΣ) ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΚΑΙ ΦΥΛΑ: ΑΝΘΡΩΠΟΛΟΓΙΚΕΣ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΚΕΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΕΙΣ, που οδηγεί στη λήψη Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης (Master's).

Οι ενδιαφερόμενοι καλούνται να υποβάλουν μέχρι 25 Ιουνίου 2003 (σφραγίδα ταχυδρομείου) στη Γραμματεία του ΠΜΣ (Χαρ. Τρικοπτή & Φάωνας, 81100 Μυτιλήνη, υπόψη κ. Π. Καραβίτη) τα παρακάτω δικαιολογητικά:

1. Αίτηση υποψηφιότητας
2. Δύο (2) φωτογραφίες ταυτότητας
3. Αντίγραφο πτυχίου (νομίμως επικυρωμένο)
4. Αντίγραφο αναλυτικής βαθμολογίας (νομίμως επικυρωμένο)
5. Αναλυτικό βιογραφικό σημείωμα

ΜΕΝ ΑΠΟ ΤΗΣ ΑΠΕΙ
ΥΠΟΜ
Προσέτα 02/03/04

5.000

EU

Τέχνες & ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ

Ο Κεραμεικός θα αναστήσει τη Λυρική Σκηνή

Της ΔΕΣΠΟΙΝΑΣ ΚΟΝΤΑΡΑΚΗ

Αν θέλετε να ακούσετε στην περίφημη όπερα «Αίνις» στην Λυρική Σκηνή, θα πρέπει να περιμένετε -το λιγότερο- πέντε χρόνια. Γιατί τόσο θα χρειαστούν από τα στεγνά που θα διαπραγματευθεί το έργο μέχρι την ανέγερση του νέου κτίριου που θα στεγάσει την ΕΛΣ.

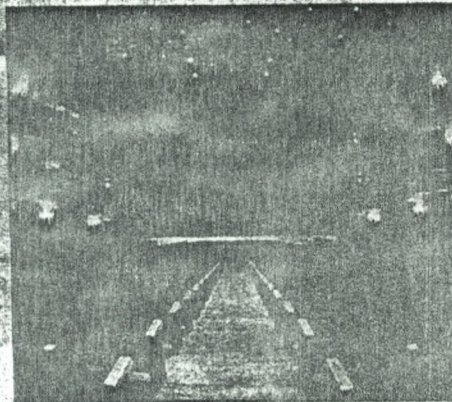
ΜΕΧΡΙ τότε, οι μόνοι που αναφερόμενη όπερα δεν μπορούν να απολαύσουν οι φιλόμοισοι, αλλά ούτε και κάποιο από τα έργα του Βάγκνερ, αφού ο περιορισμένος χώρος του θεάτρου «Ολύμπια» της οδού Ακαδημίας δεν επιτρέπει την ανάπτυξη της ορχήστρας όπως την απαιτεί το έργο. Και αυτό είναι ένα μόνο από τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι άνθρωποι της ΕΛΣ, οι οποίοι παλεύουν εδώ και χρόνια για να αποκτήσουν ιδιόκτητο κτίριο όπερας, με τις προδιαγραφές που όλες οι ευρωπαϊκές μεγαλούπολεις έχουν.

ΤΩΡΑ πάντως, τα πράγματα μοιάζουν να έχουν μπει στην τελική ευθεία, καθώς το σχέδιο εντάχθηκε στο Γ' πακέτο Σανέρ-αναμένεται να ανησυχούν περί τα 10 δις.δρχ.- και το μόνο που απομένει είναι η τελική απόφαση για τη χωροθέτηση. Τυπικά, οι επιλογές είναι ανάμεσα σε τρεις χώρους, όμως ουσιαστικά μόνον ένας κρίνεται κατάλληλος, ο χώρος του Κεραμεικού.

Οι άλλοι δύο, είναι μια έκταση στο Γαυδί που ανήκει στο υπουργείο Εθνικής Αμυνας και ο χώρος του Δέλτα στον ιππόδρομο, όπου όμως η ύπαρξη

Ο κ. Λουκάς Καρυτιός, διευθυντής της Λυρικής Σκηνής.

Μερικές από τις μεγαλύτερες Λυρικές φωνές του αιώνα τραγουδούν στο κτίριο της ΕΛΣ στην οδό Ακαδημίας. Όμως ήρθε ο καιρός για ανανέωση.

ΠΡΟΣ ΤΙΜΗΝ ΤΗΣ ΜΑΡΙΑΣ ΚΑΛΛΑΣ ΚΑΙ ΜΕ ΚΟΣΤΟΣ ΓΥΡΩ ΣΤΑ 50 ΔΙΣ.

νερών στο υπέδαφος απαιτεί πρόσθετα μέτρα στήριξης, κάτι που ανεβάζει το κόστος κατασκευής.

«Ορισμένα προβλήματα υπάρχουν και στον Κεραμεικό, λόγω κάποιων απαλησιωτικών που πρέπει να προληφθούν, αλλά και λόγω των αρχαίων που θα υπάρχουν από κάτω» λέει στην «Α.τ.κ.» ο καθηλτεχνικός διευθυντής της ΕΛΣ Λουκάς Καρυτιός και προσθέτει:

«Αλλά είναι ιδανικός χώρος και ως προς την έκταση και ως προς το σημείο που βρίσκεται στο κέντρο της Αθήνας, αλλά και γιατί είναι δίπλα στην Ακρόπολη».

Στην ερώτησή μας πάντως πότε ο ίδιος θα νιώθει ούλους πως το νέο κτίριο της όπερας θα γίνει πραγματικότητα, μας

απάντησε χαρακτηριστικά:

«Μόνο όταν ο ανάδοχος υπογράψει τα συμβόλαια θα μπορούμε να κοιμόμαστε ήσυχοι, γιατί πρέπει να τονίσουμε ότι εντάχθηκε μεν το σχέδιο στο Γ' ΚΠΣ, όμως υπάρχει συγκεκριμένη ημερομηνία απορρόφησης των χρημάτων. Ελπίζουμε πως πριν τις εκλογές η αρμόδια επιτροπή που έχει συσταθεί θα βγάλει το πόρισμα της».

ΤΟ ΚΤΙΡΙΟ της νέας όπερας θα φέρει το όνομα της Μαρίας Κάλλας και το κόστος αναμένεται να φθάσει τα 45 με 50 δισεκατομμύρια δρχ. Για την πραγματοποίηση του σχεδίου εκτός από τους εργαζόμενους της Λυρικής, οι οποίοι κάνουν πραγματικό αγώνα δρόμου και είναι σύμφωνα με τον κ. Καρυτιό αξιόπιστα συμβάλλουν με

τον τρόπο τους και διάφορες προσωπικότητες του πνευματικού και οικονομικού κόσμου της χώρας.

ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ αυτό εντάσσονται και τα ρεσιτάλ που έδωσε η σοπράνο Βάσω Παπαγιάννη σε Παρίσι και Λονδίνο, τα έσοδα των οποίων και η αμοιβή της συγκεντρώθηκαν σε ειδικό τραπεζικό λογαριασμό. Στις επαφές μάλιστα που είχε με την υπουργό Πολιτισμού, η κα Παπαγιάννη πρότεινε να δημιουργηθεί στο νέο κτίριο και μια Ακαδημία «Μαρία Κάλλας», στην οποία θα περιέχονται έδρες διδασκαλίας, όπως Αρχιμουσικών, Corepetiteurs (ηγέτες ειδικευμένοι στην εκμάθηση Λυρικών έργων), ακτινοθεαίας όπερας, σολή υπαλήστη κ.ά.

ΥΠΟΜΟΝΗ και αξιοποίηση του ταλέντου τους στο μέγιστο, για να ξεπεράσουν τα τεράστια λειτουργικά προβλήματα του σημερινού κτίριου επιδεικνύουν μέρα με την ημέρα οι μουσικοί, οι ακτινοθεατές, οι ακτινογράφοι και όλοι οι εργαζόμενοι στην ΕΛΣ.

Ο κ. Καρυτιός, χαρακτήρας που δεν ανησυχεί για υπερβολές αυτού του είδους όταν αναφέρεται στις συνθήκες κάτω από τις οποίες παροικείται μια όπερα, ανεβάζει τους τόνους:

«Είναι η ιστορία δεν μπορεί να συνεχιστεί άλλη. Εκτός από το ότι το 50% απλό του κλησικού ρεπερτορίου είναι «απαγορευτικό» για το χώρο της Λυρικής, ακόμα και τα έργα που ανεβάζουμε δεν παρουσιάζονται σωστά. Μια όπερα του Βέρντι ή κ απαιτεί 14 πρώτα βιολιά και 12 δεύτερα. Εμείς παίζουμε με 10 πρώτα και 8 δεύτερα, γιατί δεν χωράνε περισσότερα».

ΕΠΙΣΤΕΨΟΥΜΕ, ποσοστό πρόβλημα αποθήκευσης. Έχουμε πέντε αποθήκες διάσπαρτες στην Αττική, ενώ αλλού κάνει πρόβα η ορχήστρα, αλλού η χορωδία, αλλού το μπαλέτο. Μόνο σε μεταφορικά δαπανώνται 35 εκατομμύρια το χρόνο! Όσο για τις παραστάσεις που δίνουμε, δεν μπορούμε να τις αυξήσουμε αν και το κοινό μας έχει πολλαπλασιαστεί. Είναι οδιανόητο, αλλά έτσι έχουν τα πράγματα. Και οι Έλληνες ακτινογράφοι έχουν παρουσιάσει πραγματικά οριστουργήματα με αυτό το μέσο και σε αυτό το χώρο. Πρόκειται περί ηρώων». Στο νέο κτίριο της ΕΛΣ, εκτός των άλλων ο χώρος της σκηνής θα είναι τόσο μεγάλος, όσο είναι και η ηθική του κοινού, η οποία θα αριθμεί γύρω στις 1.300 θέσεις, από 700 που είναι σήμερα.

ΑΚΡΙΒΑΙΝΟΥΝ ΧΙΛΙΑΔΕΣ ΑΚΙΝΗΤΑ

«Ανάπλαση»... αξίας

Οι αλλαγές στις υποβαθμισμένες περιοχές της Αθήνας «γεννούν» υπεραξίες

Ρεπορτάζ: ΝΙΚΟΣ ΓΡΥΛΛΑΚΗΣ

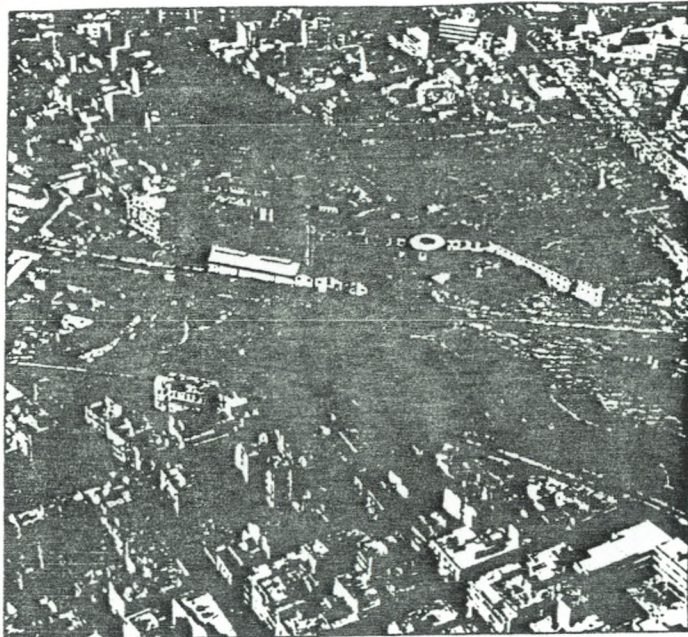
ΑΝΑΝΕΩΣΕ χθες η υπουργός ΠΕΧΩΔΕ, Βάσω Παπανδρέου, τις υποσχέσεις για περισσότερο πράσινο και καινούργιο πρόσωπο υποβαθμισμένων περιοχών της Αθήνας και του Πειραιά έως το καλοκαίρι του 2004, προφανώς για να απαντήσει στο θόρυβο των τελευταίων ημερών για περικοπές του «προγράμματος Λαλιώτη».

Ταυτόχρονα προανήγγειλε μια περίοδο περίπου 1,5 χρόνου συμβίωσης των εποχούμενων με τα δεκάδες εργοτάξια που θα στηθούν.

Η έγκαιρη υλοποίηση, πάντως, των παρεμβάσεων που εξηγείλε μοιάζει με στοίχημα, καθώς απομένουν μόλις 28 μήνες έως τη διεξαγωγή της κορυφαίας αθλητικής εκδήλωσης.

Ανεξάρτητα από τι και πότε θα γίνει έως τότε και τι θα μείνει υπόλοιπο για τη συνέχεια (την επνοή του Γ' ΚΠΣ από όπου θα αντληθούν τα 158 δισ. δρχ. που θα στοιχίσουν) το βέβαιο είναι ότι χιλιάδες ακίνητα που βρίσκονται στις περιοχές όπου προγραμματίζονται οι αναπλάσεις θα πολλαπλασιάσουν, καταρχήν εξαιτίας του θορύβου που δημιουργείται την εμπορική τους αξία.

Σύμφωνα με όσα δήλωσε η κ. Παπανδρέου, έως το 2004 θα φυτευτούν 825.000 δένδρα και 14 εκατομμύρια φυτά και θάμνοι που θα προσθέσουν 4.150 στρέμματα πρασίνου στο Λεκανοπέδιο και τις γύρω από

Αυτήν την εικόνα υποσχέθηκε έως το 2004 σε Κεραμεικό-Γκάζι η υπουργός ΠΕΧΩΔΕ, Βάσω Παπανδρέου.

αυτό περιοχές (περιλαμβάνονται και οι φυτεύσεις σε 21 ανενεργά λατομεία). Για το πότισμα αυτού του νέου πράσινου θα ξοδεύονται καθημερινώς γύρω στα 20.000 κυβικά μέτρα νερού προερχόμενου κυρίως από γεωτρήσεις και αποθέματα των Ιλισού και Ηριδανού.

Από τους οφειλεμένους ιδιοκτήτες ακινήτων θα είναι αυτοί της παραλιακής. Τα ήδη πανάκριβα κτίρια της περιοχής θα πάρουν «φωτιά» με την προοπτική της «ανάκτησης» του θαλάσσιου μετώπου στα τμήματα από το Φαληρικό Ορμο έως τη Βουλιαγμένη.

Υπεραξίες αναμένεται, επί-

σης, να δημιουργηθούν σε «δευτεροκλασάτες» σήμερα συνοικίες του κέντρου της Αθήνας, όπως την Πειραιώς, την Πέτρου Ράλλη, την Κηφισού, το Μεταξουργείο, τον Κεραμεικό και το Γκάζι, τα Εξάρχεια, τα Κοντουριώτικα και τις πλατείες Βάθης και Καραϊσκάκη, όπου ακόμα υπάρχουν προσφορές ακινήτων σε σχετικά προσιτές τιμές (δυάρια και γκαρσονιέρες μεταξύ 15 και 20 εκατ. δρχ.).

Στις συνοικίες αυτές το πρόγραμμα που ανακοινώθηκε προβλέπει σημαντικές παρεμβάσεις (διαμόρφωση κοινόχρηστων χώρων, αποκατάσταση όψεων κ.λπ.). Ιδιαίτερο ενδια-

φέρον παρουσιάζει η περιοχή στον Κεραμεικό και το Γκάζι, όπου προγραμματίζεται η τρίτη μεγάλη πλατεία της Αθήνας (μετά την Ομόνοια και το Σύνταγμα). Για τη διαμόρφωσή της θα προχωρήσουν απαλλοτριώσεις και κατεδαφίσεις κτισμάτων σε τμήματα της Ιεράς Οδού, Τριπτολέμου, Βουτάδων και Ιάκχου, που θα στοιχίσουν γύρω στα 2 δισ. δρχ. Η εξέλιξη αυτή θα καταστήσει περιζήτητα τα περίξια παλιά κτίρια, όπως συνέβη, σε χρόνο ρεκόρ, με του Ψυρρή.

Περαιτέρω έκρηξη στις τιμές των ακινήτων προβλέπεται, επίσης, στο Κολωνάκι με την επέκταση των πεζοδρομημένων τμημάτων (η ήδη πεζοδρομημένη Τσακάλωφ είναι εκ των ακριβότερων δρόμων της Ευρώπης) και ανάλογη απογειωτική πορεία με νέο κύκλο παρεμβάσεων στο ιστορικό και εμπορικό τρίγωνο (Μητροπόλεως, Αθηνάς, Κολοκοτρώνης κ.λπ.).

Η υπουργός ΠΕΧΩΔΕ ανακοίνωσε χθες ότι θα προχωρήσει και η ανάπλαση των «Κουντουριώτικων», αναφέροντας ότι η παρέμβαση θα καλύψει έκταση 20 στρεμμάτων φθάνοντας έως το νοσοκομείο «Ελπίδα». Το πρώτο τμήμα αυτής της παρέμβασης που θα συνδεθεί με την επίσης υπό ανάπλαση λεωφόρο Αλεξάνδρας (έργο που συνδέεται με την τύχη του «Απόστολος Νικολαΐδης» και των προσφυγικών πολυκατοικιών) θα έχει, κατά δήλωση της υπουργού, ολοκληρωθεί έως το 2004.

«Εκω το δικαίωμα της άποψης», υπογραμμίζει η Βάσω Παπαντωνίου. Σαράντα μέρες μετά το ρεσιτάλ της στη Λυρική υπέρ της ανέγερσης του κυρίου όπερας Εθνικής Λυρικής Σκηνής και Ακαδημίας «Μαρία Κάλλας», η δημοφιλής σοπράνο παρεμβαίνει μιλώντας και πάλι για το αντικείμενο του αγώνα της τα τελευταία τέσσερα χρόνια. Φανερά αναστατωμένη από τις νέες εξελίξεις που θέλουν τη χωροθέτηση του κυρίου, όχι στον Κεραμεικό, αλλά στον αιγιαλό έξω από το Φαληρικό Δέλτα έπειτα από αίτηση στον «Αθήνα 2004» (σύμφωνα με δηλώσεις του καλλιτεχνικού διευθυντή της ΕΛΣ, Λουκά Καρυτινό, σε συνέντευξή του) επανερκεται στο θέμα. Γιατί «η Όπερα θα γίνει. Θα γίνει, όμως, με το σεβασμό που απαιτεί η ιστορία του θεάτρου», όπως υπογραμμίζει. Επανερχεται, τουλάχιστον δημόσια, αλλά ο λόγος της δεν έχει τον οξύτητα που τον διέκρινε στη συνέντευξη τύπου την οποία έδωσε την παραμονή του ρεσιτάλ της. Τότε επισημάνει εναντίον «μια δήλωση από επίσημη πηγή». Την εξασφάλισε άμεσα, αφού ο υπουργός Πολιτισμού Ευάγγελος Βενιζέλος διαβεβαίωσε στο χαιρετισμό του πριν από την εμφάνισή της ότι θα ακολουθούσε και θα κατασκευαστεί «ο πρόβλεπτος κτίριος του Εθνικού Λυρικού θεάτρου μας».

Η κ. Παπαντωνίου, σήμερα, ιδιαίτερα δορυνημένη, μιλά για μια εξέλιξη που αποδοκίμασε την εγκρίνει, με το κύρος που της προσδίδει ο έντιμος, ακάματος κι ανιδιοτελής αγώνας της για το ζήτημα. Ένας αγώνας που δεν αποδέχεται στην ανάλυσή κάποιες θέσεις - το τινίζει αυτό - και ξεκίνησε μ' ένα ρεσιτάλ στο Παρίσι το Νοέμβριο του '97. Δημιουργήθηκε μάλιστα τότε και διεθνής επιτροπή στήριξης. Ακολούθησε κι άλλη μια επισημειωμένη εμφάνιση ευαισθητοποίησης στο «Κέντρον των Παλ» του Λονδίνου, που παρακολούθησε η αφροκρεμία της αγγλικής πρωτεύουσας.

Ετσι, η σοπράνο επανέφερε το θέμα της ανέγερσης κυρίου όπερας στην Αθήνα που πρωτοδόθηκε ο πρόην καλλιτεχνικός διευθυντής της Λυρικής, Νίκος Σουδοβινός. Ύστερα από μια περίοδο στασιμότητας και σιωπής η υπόθεση προχώρησε στη διαρκεία της διπλής της Ελισάβετ Παπαζών στο υπουργείο Πολιτισμού, όταν συστάθηκε ειδική επιτροπή, η οποία κατέληξε στο σκεπτικό του Κεραμεικού «ως την επικρατέστερη και ορθότερη θέση για το κτίριο της Όπερας». Παράλληλα, το έργο εντάχθηκε στο Γ' Κοινωνικό Πλαίσιο Στήριξης.

«Η Όπερα πρέπει να γίνει μέσα στα όρια της πόλης, αντιλαμβάνεστε λοιπόν την έκκλησή μου διαβάζοντας στη συνέντευξη του κ. Καρυτινού ότι αιφλοιστείται ο αιγιαλός στο Δέλτα Φαλήρου σαν περιοχή της ευρύτερης Αθήνας», λέει η κ. Παπαντωνίου. «Δεν διαφωνώ, όμως, μόνον εγώ που επί τέσσερα χρόνια νυκθιμερόν αγωνίζομαι για το θέμα της Λυρικής, αλλά κι όλοι όσοι πριν από μένα αγωνίστηκαν για το όραμα το οποίο οικειοποιείται σήμερα ο κ. Καρυτινός. Το δικό του όνειρο, το 'χε αναπτύξει στο παρελθόν σε συνέντευξή του, ήταν μικρότερης εμβέλειας».

—Μιλάτε για την επέκταση του θεάτρου «Ολύμπιο».

«Ναι, ο κ. Καρυτινός ήθελε να πάρει το γκαράζ για να επεκτείνει τη σκηνή και να βαθύνει το χώρο της ορχήστρας. Ποιος, όμως, σήμερα αποφασίζει και προτείνει μια θέση, που σε ουσιαστικές αποκλεισμούς, όχι μόνο γιατί είναι μακριά από το κέντρο αλλά και γιατί, εκτός των άλλων, ανεβοκατεβαίνει η στάθμη του νερού; Επομένως αν οικοδομήσουμε εκεί θα είναι σαν να χτίζουμε πάνω στην άμμο μ' ό,τι αυτό συνεπάγεται. Και καλό θα ήταν πριν κάποιος επικαλεστεί το παράδειγμα της Όπερας του Σίδνεϊ, να θυμηθούν τουλάχιστον πως το λιμάνι είναι η καρδιά αυτής της πόλης».

—Αφού έχετε το ίδιο όραμα με τον κ. Καρυτινό, την ανέγερση κυρίου Όπερας, γιατί δεν παρόνται στο ρεσιτάλ σας;

«Το γιατί δεν ήταν εκεί, όμως δεν ήταν και κανένας άλλος εκπρόσωπος της Λυρικής, δεν το ξέρω».

—Δεν είχατε, έκτοτε, επικοινωνία μαζί του;

«Καμία επαφή. Το πρώτο νεο που έμαθα είναι μέσω της συνέντευξής. Κι εκω εκπλαγεί, γιατί δεν καταλαβαίνω τι δουλειά έχει ο Οργανισμός του 2004 μ' αυτό το θέμα».

Σε δοξότοπιο η στέγη της Λυρικής

Η Βάσω Παπαντωνίου στο ενδεχόμενο να γίνει στο Φαληρικό Δέλτα

—Ο κ. Βενιζέλος, ωστόσο, δεσμεύτηκε την ημέρα της εκδήλωσης σας.

«Ναι, φρόντισε, όμως, στο χαιρετισμό του να πει πως η Όπερα ανήκει σε άλλους με τη φράση: "Η κοινωνική στήριξη κι ο θεσμός χορηγία είναι πάντοτε ευπρόσδεκτα στα πολιτιστικά προγράμματα κι έτσι θεωρούμε πολύ σημαντική την πρωτοβουλία σας, για την οποία σας ευχαριστούμε και σας συγκαίρουμε».

—Γιατί σας αφορά τόσο αυτή η υπόθεση;

«Και' αρχάς γιατί πιστεύω βαθύτατα στους θεσμούς. Επειτα βλέπω τον εαυτό μου όταν ήμουν μαθήτρια του Ωδείου και αναλογίζομαι τι εναλλακτικές λύσεις είχα σ' ένα θέατρο με τόσο περιορισμένες δυνατότητες για καλλιτεχνική ανάπτυξη. Βάζω τώρα τον εαυτό μου στη θέση όλων αυτών των παιδιών που φορούν στα αδιαι, τα οποία δεν έχουν ένα χώρο να σέβεται την προσπάθειά τους. Το θέμα δεν είναι, άλλωστε, η δημιουργία ενός θεάτρου που να προσφέρει μόνο τη δυνατότητα καλών παραστάσεων με τη βοήθεια γενναίων χορηγών, αλλά και τις συνθήκες να δημιουργήσει επιγόνους, να υπηρετήσει ένα μακροπρόθεσμο όραμα».

—Κι αν τελικά επιλεγεί ο χώρος του Δέλτα;

«Οχι, πριν γίνει τουλάχιστον η περιήρησή του στον Κεραμεικό. Σαφέστατα και δεν θέλω να εναντιωθώ στους αρχαιολόγους, όμως, κι εκείνοι χωρίς απία δεδομένα δεν μπορούν να εμποδίσουν τη δημιουργία ενός κέντρου πολιτισμού. Οι αρχαιολογικές υπηρεσίες δεν μπορούν a priori να αποκλείουν ένα χώρο που δεν έχει ερευνηθεί. Ο πρόεδρος της ΕΛΑΧ (Εννοείται των Αρχαιολογικών Χώρων της Αθήνας) κ. Γιάννης Καραντινός, άλλωστε, έχει τα μέσα να κάνει ανεξόδα για το ΥΠΠΟ την τομή εφόσον το ζητήσει. Πρέπει να γίνει επιτέλους κατανοητό ότι η Εθνική Λυρική Σκηνή δεν επιτρέπεται να οικοδομηθεί εκτός των ορίων της Αθήνας».

—Σε περίπτωση που γίνει η τομή και βρεθούν αρχαιότητες;

«Το παράδειγμα του μετρό μάς απέδειξε πως όχι μόνο το έργο δεν κατέστρεψε τις αρχαιότητες, αλλά βοήθησε και στην ανάδειξή τους, αφού σήμερα τα τεχνικά μέσα μας επιτρέπουν την ανεύρεση ποικίλων λύσεων».

ΜΑΡΙΑ ΠΛΑΧΟΠΟΥΛΟΥ

«Η Όπερα πρέπει να γίνει μέσα στα όρια της πόλης», λέει η Βάσω Παπαντωνίου

Αυτή την ΒΑΛΤΕ ΤΟ ΜΕΓΑΡΟ στο πρόγρι

2 Διπ

Νέο Ελληνικό

Έργα D. Shostakovich, I.

Τάσης Αποστόλ

Άρης Γαρουφ

Νέο Ελληνικό

Πάργος Δεμερτζής, Δημή

Πάρις Αναστα

Απόστολος Χανδρά

3 Διπ

Κρατική Ορχή

Gustav Mahler, I.

Dagmar Peckova

Συμμετέχουν η Πυθαγό

η Γυναίκα Χορωδία Μ.

Αγ. Γεωργίου Αλιβερίου,

Ιερού Ναού Αγ. Ελευ

Διεύθυνση παιδικής χορωδ

Διεύθυνση χορωδών: Αν

Κρατική Ορχή

Διεύθυνση: Χαί

Συμπαραγωγή

Κρατική Ορχή

4 Διπ

Τετάρτη, πρωί

«Απογευματι

Έργα M. Seiber, P. Kouk

French Jaz

Έλενα Μου

Loic Poul

Jean-Bernard Ri

Jean Fran

Με τη συνεργασία του Γαλ

5 Διπ

Διάλ

«Προβλήματα ιδεολο

στην Ελληνική Έ

Ομιλήτρια: Όλυ

Σε συνεργασία με τη Με

της Ελλάδας «Λ

Εισόδος ελεύθερη

ΣΕΙΡΑ: Γ

KRONOS

Έργα S. Reich, C. Ming

O. Golljov, M. Laccogna, E. F

David Harrington,

Hank D

Jennifer Cul

6 Διπ

Αφιέρωμα σ

Έργα J. Pieterzoon Si

J.S. Bach, L. van Beeth

Δόμνα Ευν

ΑΓΟΡΑΣΤ

ΤΑ ΚΙΣΙΤΗΡΙΑ ΣΑΣ ΜΕ

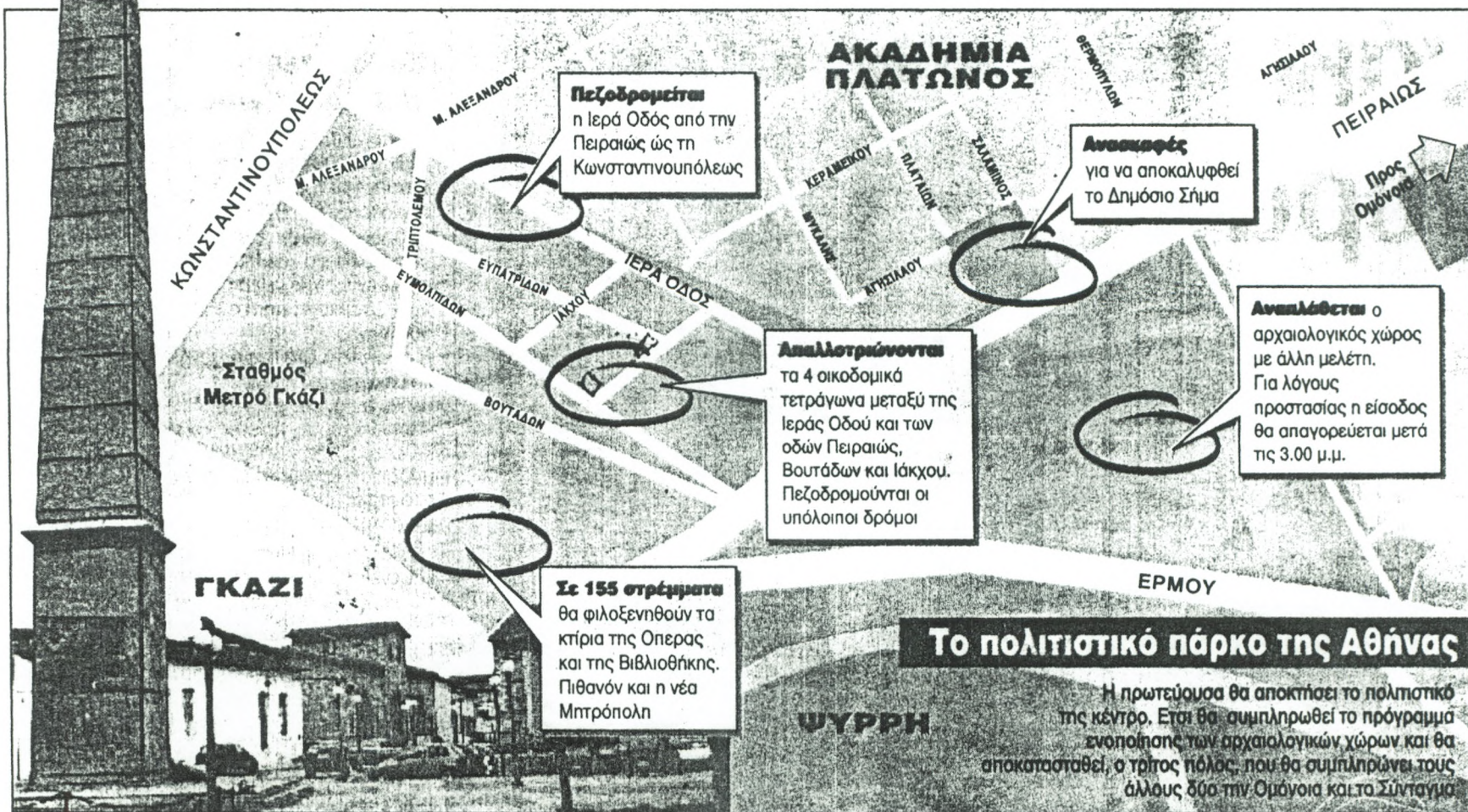
728

ΚΑΙ ΠΛΗΡΩΣΤΕ ΜΕ ΤΗ

Της ΧΑΡΑΣ
ΤΖΑΝΑΒΑΡΑ

Το Πολιτιστικό Πάρκο

της πρωτεύουσας θα δημιουργηθεί σε έκταση 155 στρεμμάτων στο Γκάζι. Μαζί με το Σύνταγμα και την Ομόνοια, θα αποτελέσει τον τρίτο πόλο της Αθήνας, που σήμερα λείπει. Πρόκειται για ένα χώρο που εκτείνεται από το σταθμό του Ηλεκτρικού στο Θησείο ως την Ιερά Οδό και την Κωνσταντινουπόλεως. Εδώ προβλέπεται να στεγαστούν σημαντικά κτίρια, όπως η Βιβλιοθήκη και η Όπερα, ενώ υπάρχουν σκέψεις για τη δημιουργία του νέου μητροπολιτικού ναού της πρωτεύουσας. Είναι ένα νέο πρόγραμμα της εταιρείας Ενοποίησης Αρχαιολογικών Χώρων, που κινείται παράλληλα, αλλά και συμπληρωματικά προς τις μεγάλες

© Ξ. Πάνος Κωνσταντόπουλος / ΦΩΤΟ: Ιπποκράτης Ναυρίδης

Θαση πολιτισμού

Επιτέστη

Ο

πρωτοκλήση στη Γ. πριν ο εικόνα χρόνι αποτ. μου. λογικ. εκδοτ. γεγον. Τόσα εκδοτ. παρά. Μεσο. καθη. Αμβο. μετά. έγινε. Δημή. Η συ. Φλώγ. αποκ. θεωρ. Βυζα. Είναι. στοιχ. υιοθε. ούστ. από. ούστ. και ο. τις κ. παλα. νορ.

Το Γκαζοχώρι είναι μια συνοικία της Αθήνας σε απόσταση περίπου ενός χιλιόμετρου από την Ομόνοια, που δίνει σήμερα την αίσθηση ενός άλλου κόσμου: παραπλήγματα, υποβάθμιση της ποιότητας ζωής και γκετοποίηση των κατοίκων της αποτελούν τα κύρια χαρακτηριστικά της.

Στην περιοχή αυτή, το πρώτο πολεοδομικό σχέδιο για την πρωτεύουσα των νεοελληνικών κρατών, που εκπονήθηκε το 1832 από τους Κλεάνθη και Σάουμπερτ, προέβλεπε τη δημιουργία της τρίτης πλατείας των Αθηνών. Οι άλλες δύο ήταν η Ομόνοια και το Σύνταγμα, που σχημάτιζαν το γνωστό τρίγωνο βάσει του οποίου εξελίχθηκε πολεοδομικά η Αθήνα. Το πολεοδομικό αυτό σχέδιο ουδέποτε εφαρμόστηκε πλήρως και η τρίτη αυτή πλατεία δεν σχηματοποιήθηκε. Το 1864 εγκαταστάθηκε στην περιοχή το Γκάζι, από όπου και πήρε το όνομά της. Παράλληλα αναπτύχθηκαν βιοτεχνικές δραστηριότητες. Το 1983 το Γκάζι μεταφέρεται εκτός πόλης. Ο Δήμος προόριζε τον χώρο του εργοστασίου για πολιτιστικό - εκπαιδευτικό κέντρο και κέντρο αναψυχής. Παρ' όλα αυτά ως σήμερα παραμένει υποβαθμισμένο κυρίως λόγω χρήσεων ασυμφίβαστων με την κατοικία, όπως βιοτεχνίες, συνεργεία αυτοκινήτων, μηχανουργεία.

Από το 1987 αναστέλλονται οι οικοδομικές εργασίες στην περιοχή με σκοπό την εκπόνηση ολοκληρωμένου σχεδίου παρέμβασης.

Τον Οκτώβριο του 1992 ανετέθη από τον δήμαρχο Αθηναίων σε ιδιωτικό μελετητικό γραφείο η εκπόνηση τεχνοοικονομικής έρευνας ώστε να γίνουν συγκεκριμένες προτάσεις που να εξασφαλίζουν τόσο το θεσμικό όσο και το οικονομικό πλαίσιο παρέμβασης. Η έρευνα παραδόθηκε τον Φεβρουάριο του 1993 και βάσει αυτής η Διεύθυνση Σχεδίων Πόλεως του Δήμου Αθηναίων

Οι υποβαθμισμένες περιοχές της Αθήνας θυμίζουν στίχους από την «οδό ονείρων» του Μάνου Χατζηδάκη, περιθωριακές περιγήσεις του Κώστα Ταχτσή και σκοτεινά διηγήματα του Ζαν Ζενέ. Και όμως αυτοί οι ημιφωτισμένοι δρόμοι της οδού Ερμού και της οδού Πειραιώς την ημέρα σφύζουν από ζωή με εργατικές τάξεις και εργοτάξια που μπορεί να μην πηγαίνουν στον παράδεισο κινηματογραφική αδεία, αλλά ζωντανούν σίγουρα νεορογαλιστικές σκηνές σε αληθινό σινεμά του δρόμου. Μια βόλτα πίσω από το Γκάζι τους καλοκαιρινούς μήνες σε ταξιδεύει έμμεσα στον καιρό των Τσιγγάνων. Είναι η τουρκική σινοικία, το όνειρο της αστυφιλίας με ολόκληρες οικογένειες καθισμένες στα κατώφλια των σπιτιών, με ημίγυμνα παιδάκια που περιφέρονται μέσα σε εξατμίσεις φορητών, μια φέτα καρπούζι, πασατέμπο και τα καφενεία της πρόφας και της «γκαζόζας» - όπως ζιτάνε το σπράιτ ακόμα οι παλαιοί.

Μια Κυριακή στην προέκταση της Ερμού αξίζει όσο χίλιες Κυριακές με ράτσες ανθρώπων χωρίς λαϊκισμό αλλά αυθεντικούς εμπόρους της διασποράς, με έξυπνα επιχειρήματα, πρωτογενή παιδιά της πιάτσας, των κομωδιών του '60, με τρικυκλά της μεταφοράς ανά πέντε χιλιάδες ή και λιγότερο ανάλογα με το παζάρι. Το Θησείο του Ηλεκτρικού - ποιος συμπληρώνει τη λέξη σταθμός - αναβαθμίζεται. Φτάνουν ένα ιταλικό εστιατόριο, μια ντίσκο, ένα μπαρ για να αλλάξουν την υφή της περιοχής. Η νεοϊονέζικη διακόσμηση και τα πιάτα της Βορείου Ιταλίας δεν σβήνουν τις αρχαίες ενθυμήσεις. Και όμως πολλοί γνώρισαν αυτή την πλατεία παρκάροντας μια νύχτα το αυτοκίνητό τους έξω από την Ασωμάτων. Ένα σφηνάκι στο «Lofi» που στεγάζεται σε ένα ξυλουργείο χωρίς ροκανίδια αλλά με ροκ ήχους, κρατώντας το ύψος και την ψυχή με σόουλ. Και ίσως μια μικρή βόλτα στον Ψυρρή, εκεί όπου γεννήθηκε η «Μαντάμ Σονσού», εκεί όπου το «Θέατρο Αποθήκη» off Broadway στεγάζει τις ανησυχίες θιάσων θαυμαστών για την τόλμη τους σαν τη «Θαυμαστή μαλαωματόν» του Λόρκα στο θέατρο της οδού Ερμού 106, και το «Εμπρός», το παλιό τυπογραφείο, με τον Νάσο Μπαντή και τον «Αμερικάνικο βούβαλο» του

Τα όνειρα μιας νυχτερινής πολιτιστικής ζώνης εκτός σχεδίου, σε παλιά εργοστάσια, εγκαταλειμμένα κτίρια και ανήλιαγα στενά

νες φωνές, μια παιδική χοροδία, ένας «γλυκός αναστεναγμός» που θα έχει συνέχεια, θα αναβαθμίσει την περιοχή όπως πρέπει, θα εκμεταλλευθεί με νόμιμα μέσα την έρημη πόλη του Έλιοτ. Η Άλκηστις Προποιάλη τραγουδά αυτές τις ημέρες τα Κουστουρίτσια πάθη της σε στίχους Λίνας Νικολακοπούλου, ο Μπεργκοβίτς θα ακούγεται από τα περαστικά φορητά της οδού Πειραιώς, ο Σταμάτης Κραουνάκης και τα νέα του τραγούδια σε ένα «Γκάζι dream» που πέφτει πολύ μακριά και οι εντυχιμένοι Τσιγγάνοι στους πίσω δρόμους περιμένοντας το θέρος. Σωτηρίες της ψυχής μιας πόλης που ίσως οδηγήσουν σε μια νέα κατάσταση των πραγμάτων αν οι προσπάθειες των πραγμάτων στο φως του Γκαζιού εντός σχεδίου και εκτός απρόοπτου...

Μ. Λαμπιδής

Γκάζι dream

Ντέιβιντ Μάρκετ.

Φωτογράφοι, ζωγράφοι και ποιητές ανακάλυψαν την περιοχή, τα μισογκρεμισμένα «σπίτια μέσα στα σκοτάδια» μετά τον Νότη Περγιάλη και «το κορίτσι με το κορδελάκι» τον Μίχι Θεοδωράκη χωρίς μεσσίες. Ένα κινήρι που θησαυρού που ίσως οδηγήσει σε ένα καινούργιο Μαρέ όπως στο Παρίσι τη δεκαετία του '70. Αυτό ακριβώς που γίνεται στη Θεσσαλονίκη εδώ και αρκετά χρόνια, η ιδανική αποκέντρωση του κέντρου και των κέντρων διασκέδασης, η εκμετάλλευση εγκαταλειμμένων βιομηχανικών μονάδων αρχίζει να εξελίσσεται και στην Αθήνα αρχίζοντας με το «Εργοστάσιο» της Λεωφ. Βουλιαγμένης, με το παγοποιείο του Φιξ, με τις ξυλαποθήκες της οδού Ερμού. Το «Άτομο» που λειτούργησε πριν ένα χρόνο, το «Tessera» της οδού Πειραιώς, τόπος συναντήσεων και χαπενίγκς στον κινηματογράφο «Ελίτ» των πορνό φαντασιώσεων, το «Πραξικόπημα» του Χρήστου Κυριαζή, που πριν καν αρχίσει με τον Νίκο Ξυδάκη έκλεισε λόγω τυπικών αστυνομικών διατάξεων. Ο υπαίθριος χώρος στο Γκάζι εγκαταλείφθηκε στο τέλος του καλοκαιριού με μια σπινναλία της Δήμητρας Γαλάνη. Ο ιντάστριαλ χώρος και το σκηνικό του Μανώλη Παντελιδάκη, το σκληρό τοπίο και οι ανθρωπι-

Και η προσπάθεια είναι να ενταχθεί στον ιστό της Αθήνας, τμήμα της της οποίας αποτελεί.

«Θέλουμε να αποδώσουμε στην πόλη ένα σημαντικό τμήμα της, που σήμερα αισθητικά απωθεί. Σε συνδυασμό με την αποκατάσταση και διαμόρφωση του παλαιού εργοστασίου του Γκαζιού ως χώρου πολιτισμού και αναψυχής, το οποίο αποτελεί σπάνιο δείγμα βιομηχανικής αρχιτεκτονικής, τη μετατροπή σε εκθεσιακό χώρο τον παλαιό εργοστασίου Πουλοπούλου, που βρίσκεται απέναντι, την πεζοδρόμηση της Ιεράς οδού, τη δημιουργία της πλατείας Κεραμεικού και την ενοποίηση των αρχαιολογικών χώρων, η ανάπτυξη της περιοχής και η δημιουργία του λιρικού θεάτρου θα μεταβάλει το Γκαζοχώρι σε κέντρο πολιτισμού και αναψυχής της Αθήνας», τόνισε ο κ. Κουρής.

Η αρμόδια υπηρεσία του Δήμου Αθηναίων εργάζεται προς αυτή την κατεύθυνση με τη βοήθεια του αρμόδιου αντιδημάρχου και αρχιτέκτονος κ. Α. Τριποδάκη και του αρχιτέκτονος - πολεοδόμου κ. Μ. Προΐου. Όσο για τα χρήματα που απαιτούνται - μόνον το κόστος για την κατασκευή της λιρικής σκηνής υπολογίζεται σε 42 δισ. δρχ. και τα υπόλοιπα έργα περίπου σε 7 δισ. δρχ. - υπάρχει αισιοδοξία για την εξεύρεσή τους: η αυτοχρηματοδότηση ορισμένων έργων είναι μια λύση, ενώ χρηματοδότηση μπορεί να προέλθει από την Ε.Ε., από ιδιωτικούς φορείς, από το υπουργείο Πολιτισμού.

Με το σκεπτικό ότι ο πολιτισμός όσο ακριβός και αν είναι πρέπει να υλοποιείται, ο Δήμος Αθηναίων προχωρεί στο φιλόδοξο σχέδιο αναβάθμισης του Γκαζοχωρίου.

Βάσω Χαλαμπιδού

ζοχωρίου με σκοπό την ανέγερση εκεί Μεγάλου Λυρικού Θεάτρου. Εκ βαθέων η διοίκηση και οι εργαζόμενοι στην Εθνική Λυρική Σχολή σάς εκφράζουν τις ευχαριστίες τους και είμαστε έτοιμοι για την υλοποίηση του τεχνικού προγράμματος».

Ο κ. Συνοδινός είπε ότι η συγκεκριμένη θέση που επελέγη για να κατασκευασθεί το Λυρικό Θέατρο βρίσκεται στο τέλος του πολιτιστικού τόξου της Αθήνας, το οποίο αρχίζει από το Μέγαρο Μουσικής. Συγκεντρώνει δε πολλά θετικά στοιχεία, αφού θα υπάρχει σταθμός του μετρό, θα διέρχονται το τραμ, τα λεωφορεία και τα τρόλεϊ, θα υπάρχουν χώροι στάθμευσης και επομένως η προσέλευση των θεατών θα είναι απρόσκοπτη. Επιπλέον το σημερινό Γκαζοχώρι θα μετατραπεί σε πολιτιστικό κέντρο της Αθήνας. Επομένως, η επιλογή είναι ιδανική.

Προ διετίας περίπου η διοίκηση της Εθνικής Λυρικής Σχολής εκπόνησε μελέτη την οποία κατέθεσε στο υπουργείο Πολιτισμού και στο υπουργείο Εθνικής Οικονομίας, στην οποία ανέφερε πώς πρέπει να γίνει ένα Λυρικό Θέατρο και πόσα χρήματα απαιτούνται. Τα χρήματα - περίπου 40 δισ. δρχ. - θα μπορούσαν να εξευρεθούν από το Πακέτο Ντελόρ II, στο οποίο όμως δεν περιελήφθη κανένα ανάλογο κονδύλι. Τώρα οι ελπίδες εναπόκεινται στην αναμόρφωση του ίδιου Πακέτου, αλλά και στους πόρους του Δήμου Αθηναίων, με τους οποίους μπορεί να αρχίσει το έργο, το οποίο υπολογίζεται να ολοκληρωθεί σε περίπου επτά χρόνια. Έτσι, η Αθήνα θα αποκτήσει «στέγη» για την Όπερα, την Οπερέτα και τα μπαλέτα της.